

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ:

Lege privind statutul cadrelor militare, gradaților și soldaților

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Promovarea intereselor și îndeplinirea obiectivelor de securitate ale României, definite de *Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2015 – 2019*, reclamă cu stringență asigurarea unui cadru legal adaptat principiilor apărării colective și spațiului european de libertate, securitate și justiție. În acest context, adaptările legislative specifice domeniului apărării și securității naționale au devenit priorități de guvernare de strictă actualitate.

Apărarea țării, garantarea atributelor constituționale ale statului român și principiile democrației impun organizarea și funcționarea instituțiilor statului astfel încât, la nevoie, acestea să poată acționa eficient, folosind fie forța militară pentru apărarea teritoriului, fie autoritatea publică pentru menținerea ordinii de drept. Acest obiectiv impune, în contextul mediului de securitate național, regional și global crearea și perfecționarea unui corp de personal militar constituit din resurse umane bine pregătite, motivate și devotate, în măsură să execute în orice moment și necondiționat misiunile legal încredințate.

Principiile generale de referință pentru formarea, dezvoltarea și gestiunea, îndatoririle și drepturile militarilor sunt instituite prin prevederi legale statutare, materializate în Statutul cadrelor militare și în Statutul soldaților și gradaților profesioniști.

Profesionalizarea forțelor armate, inițiată prin suspendarea îndeplinirii serviciului militar obligatoriu, pe timp de pace și adoptarea prin lege a statutului soldaților și gradaților profesioniști au determinat atenuarea diferențelor dintre cadrele militare și soldați și gradați profesioniști, în principal în ceea ce privește condițiile de exercitare a profesiei. În actualul context de securitate, soldații și gradații profesioniști își desfășoară activitatea în aproximativ aceleași condiții ca ofițerii, maiștrii militari și subofițerii, pentru îndeplinirea tuturor misiunilor ce revin instituțiilor susmenționate, atât în țară cât și în afara teritoriului național. În prezent există însă o serie de diferențe între îndatoririle și drepturile celor două categorii de personal militar, care nu reflectă în proporții corespunzătoare nivelurile de desfășurare a activității, diferențiate în funcție de modul de formare, de volumul, complexitatea și importanța muncii.

În aceste condiții, se manifestă necesitatea aplicării în mod unitar a setului de norme statutare tuturor categoriilor de personal militar, având în vedere similaritatea îndatoririlor specifice care conferă consistență statutului și diferențiază profesia militară de alte domenii ocupaționale.

În altă ordine de idei, Statutul cadrelor militare, instituit prin Legea nr. 80/1995, a fost amendat în repetate rânduri, potrivit cerințelor impuse sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională și transformărilor ce au avut loc atât la nivelul armatei, cât și în cadrul celorlalte instituții ale acestui sistem. Pot fi enumerate ca reprezentative, între cele peste 20 de acte normative care au modificat și/sau completat Legea nr. 80/1995, modificările instituite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2001, care a reglementat adaptări normative necesare aderării României la NATO, dar și cele mai recente, prevăzute de Legea nr. 53/2011, Legea nr. 171/2013 sau Legea nr. 30/2014.

Aceste modificări, precum și diferențierile existente de la început sau intervenite pe parcurs, care vizează modul de aplicare a Statutului cadrelor militare în funcție de

	<p>specificul fiecărei instituții a sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, la care se adaugă schimbările petrecute la nivelul de ansamblu al societății în România în plan social, economic, cultural etc., reflectate în plan legislativ, conduc la evidența că statutul necesită o revizuire fundamentală în vederea adaptării la realitățile actuale și de perspectivă ce privesc palierul militar, atât din punct de vedere al conținutului, cât și al formei.</p> <p>Se impune menționat că modificările aduse statutului cadrelor militare, nesistematizate prin republicare, cât și ale legislației-cadru de reglementare a dreptului comun pe plan național au generat, nu de puține ori, ambiguități și dificultăți în interpretare și aplicare.</p>
2. Schimbări preconizate	<p>Demersul legislativ urmărește îmbunătățirea cadrului normativ actual care guvernează exercitarea profesiei militare, printr-o structurare mai clară a prevederilor statute, care să faciliteze interpretarea și aplicarea unitară a acestora.</p> <p>Totodată, se are în vedere unificarea legislației prin includerea cadrelor militare și a soldaților și gradaților profesioniști sub incidența aceluiași statut.</p> <p>În cuprinsul proiectului sunt reglementate, în principal, următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea personalului militar și structurarea lui pe corpuri profesionale și grade militare; - proveniența personalului militar și modalitățile de formare a acestuia; - îndatoririle și drepturile personalului militar; - interzicerea și restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți; - raporturile de serviciu și situațiile în care se modifică acestea; - dezvoltarea carierei militare: numirea în funcții, înaintarea în grad, trecerea dintr-un corp profesional în altul, trecerea dintr-o armă serviciu sau specialitate militară în alta/altul, dobândirea unei alte specialități militare în cadrul aceleiași arme sau aceluiași serviciu; - încheierea carierei militare; - principalele obligații și drepturi ale personalului militar în rezervă și în retragere. <p>În forma prezentată, statutul vizează îndeplinirea unor cerințe precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respectarea prevederilor Constituției și armonizarea de principiu cu dreptul comun în materia raporturilor de muncă, dar și cu normele de reglementare a statutelor altor categorii profesionale din România (statutul medicilor, medicilor dentiști și farmaciștilor, statutul personalului didactic și de cercetare, statutul magistraților), cu circumstanțierea, în regim derogatoriu, a aspectelor particulare izvorâte din specificul profesiei militare; - adaptarea cadrului normativ la exigențele îndeplinirii misiunilor instituțiilor militare și a obiectivelor asumate în context internațional; - crearea cadrului normativ și a premiselor pentru reconfigurarea și aplicarea ulterioară a unui sistem integrat, eficient și flexibil de management al resurselor umane, care să răspundă exigențelor organizaționale cât și cerințelor de ordin social. <p>Proiectul de lege este fundamentat, în temeiul Constituției României, pe principiile legalității, predictibilității și continuității, asigurând competențele necesare și suficiente pentru îndeplinirea misiunilor specifice fiecărei instituții din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, în funcție de particularitățile acestora.</p>
3. Alte informații	
Secțiunea a 3-a	
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1. ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2. ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Nu este cazul.
2. ² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Nu este cazul.

3. Impactul social	Nu este cazul.					
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.					
5. Alte informații						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)						
- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
	2016	2017	2018	2019	2020	
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații						

Secțiunea a 5-a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
<p>1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>a) se impune adoptarea unui nou Ghid al carierei militare, pentru Ministerul Apărării Naționale acesta va fi aprobat prin hotărâre a Guvernului și abrogarea Hotărârea Guvernului nr. 106/2011.</p> <p>De asemenea, vor trebui modificate prevederile unor hotărâri ale Guvernului prin care se stabilesc condiții și cuantumuri de acordare a unor drepturi (compensație pentru plata chiriei, concedii, drepturi de transport).</p> <p>b) se impun adoptate acte normative specifice subsecvente, prin ordine ale conducătorilor ministerelor și instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională.</p>
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către:	
<p>a) Consiliul Legislativ</p> <p>b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării</p> <p>c) Consiliul Economic și Social</p> <p>d) Consiliul Concurenței</p> <p>e) Curtea de Conturi</p>	Este necesar avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării și cel al Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, prin publicarea acestuia pe site-ul Ministerului Apărării Naționale.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	
Secțiunea a 8-a	
Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	

Față de cele menționate, supunem aprobării proiectul de *Lege privind statutul cadrelor militare, gradaților și soldaților.*

MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

PETRE TOBĂ

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MIHNEA ION MOTOC

DIRECTORUL SERVICIULUI ROMÂN DE INFORMAȚII

EDUARD HELLVIG

DIRECTORUL SERVICIULUI DE INFORMAȚII EXTERNE

MIHAI RĂZVAN UNGUREANU

DIRECTORUL SERVICIULUI DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ

SILVAN LUCIAN PAHONTU

DIRECTORUL SERVICIULUI DE TELECOMUNICAȚII SPECIALE

MARCEL OPRÎȘ

proiect de *Lege privind statutul cadrelor militare, gradaților și soldaților*

AVIZĂM FAVORABIL

**MINISTRUL MUNCII, FAMILIEI, PROTECȚIEI
SOCIALE ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE**

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE

DRAGOȘ-NICOLAE PÎSLARU

ANCA DANA DRAGU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

RALUCA ALEXANDRA PRUNĂ

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

PRIVIND STATUTUL CADRELOR MILITARE, GRADAȚILOR ȘI SOLDAȚILOR

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. – Prezentul statut reglementează exercitarea profesiei militare, proveniența, formarea, cariera, îndatoririle, obligațiile și drepturile cadrelor militare, gradațiilor și soldaților în activitate, denumiți în continuare personal militar, din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, denumite în continuare instituții militare, precum și proveniența, obligațiile și drepturile personalului militar în rezervă și în retragere.

Art. 2. – (1) Personalul militar se află în activitate, în rezervă sau în retragere.

(2) Personalul militar în activitate este cel care se află în raporturi de serviciu cu instituția militară.

(3) Calitatea de militar în activitate se menține până la trecerea în rezervă sau direct în retragere, inclusiv în situația eliberării din funcție pentru a urma diferite forme de pregătire în interesul serviciului, punerii la dispoziție sau suspendării din funcție.

(4) Personalul militar în rezervă este cel care întrunește condițiile pentru a îndeplini serviciul militar în rezervă, potrivit legii, și este constituit din:

a) rezerviști, respectiv personal militar care a încetat raporturile de serviciu cu instituția militară și poate fi utilizat pentru instruire, îndeplinirea unor misiuni sau completarea structurilor instituțiilor militare;

b) rezerviști voluntari, respectiv persoane selecționate pe bază de voluntariat, care consimt, pe bază de contract individual pe durată determinată, să încadreze funcții în statele de organizare ale instituțiilor militare.

(5) Personalul militar prevăzut la alin. (2) - (4) se supune regulilor privind conflictele armate, stabilite prin reglementările organismelor internaționale la care România este parte.

(6) Personalul militar în rezervă poate fi concentrat sau mobilizat în condițiile legii.

(7) Personalul militar în retragere este constituit din personalul care nu mai poate fi chemat pentru a îndeplini serviciul militar, potrivit legii.

Art. 3. – (1) Personalul militar se află în serviciul poporului român, sub jurământul militar prevăzut de lege.

(2) Jurământul militar reprezintă actul solemn, cu valoare juridică și morală, prin care personalul militar își exprimă fidelitatea față de țară și angajamentul de a apăra valorile și interesele României și de a îndeplini cu credință obligațiile ce îi revin, atât pe teritoriul statului român, cât și în afara acestuia.

Art. 4. – (1) Raporturile de serviciu se stabilesc, potrivit prezentului statut, în baza exercițiului autorității publice și au caracter special, determinat de natura și riscurile pe care le implică îndeplinirea îndatoririlor profesionale ale personalului militar, de interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale, incompatibilități, precum și de îndeplinirea obligațiilor militare în serviciul poporului român.

(2) În îndeplinirea îndatoririlor profesionale, personalul militar este supus riscurilor la adresa vieții și integrității fizice și psihice și se bucură de protecția legii.

(3) În funcție de specificul instituției din care face parte, personalul militar își desfășoară activitatea în cadrul armelor, serviciilor și specialităților militare corespunzătoare acestora sau în cadrul domeniilor stabilite prin ordine ale conducătorilor instituțiilor militare, respectiv prin dispoziție a șefului Statului Major General pentru Ministerul Apărării Naționale.

Art. 5. – Pot deveni personal militar în activitate persoanele care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

- a) au cetățenie română și domiciliul în România;
- b) cunosc limba română;
- c) au vârsta de minimum 18 ani împliniți;
- d) au capacitate deplină de exercițiu;
- e) nu au antecedente penale, iar pentru încadrarea în Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază și Serviciul de Telecomunicații Speciale să nu fi fost condamnați penal;
- f) nu sunt în curs de urmărire penală sau de judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni;
- g) nu au făcut și nu fac parte din organizații interzise de legislația română sau care acționează împotriva statului român;
- h) nu sunt membri ai unui partid politic sau ai unei organizații cu caracter politic;
- i) se încadrează în baremele medicale prevăzute de actele normative în vigoare, promovează evaluările psihologice, îndeplinesc condițiile de studii, precum și criteriile de recrutare și selecție, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;
- j) îndeplinesc condițiile prevăzute de actele normative în vigoare pentru acces la informații clasificate.

Art. 6. – (1) Gradul militar indică poziția în ierarhia militară, reprezintă recunoașterea socială și profesională a calității de personal militar, este un drept al titularului și se poate pierde numai în cazurile și condițiile prevăzute de legea penală.

(2) În funcție de gradul deținut, personalul militar se constituie în:

- a) corpul gradaților și soldaților;
- b) corpul subofițerilor;
- c) corpul maiștrilor militari;
- d) corpul ofițerilor.

(3) Personalul militar prevăzut la alin. (2) lit. b) - d) reprezintă cadrele militare.

Art. 7. – (1) Gradele gradaților și soldaților, în ordinea lor ierarhică, sunt:

- a) soldat;
- b) fruntaș;
- c) caporal;
- d) caporal șef.

(2) Gradele subofițerilor, în ordinea lor ierarhică, sunt:

- a) sergent;
- b) plutonier;
- c) plutonier major;
- d) plutonier adjutant;
- e) plutonier adjutant șef.

(3) Gradele maiștrilor militari, în ordinea lor ierarhică, sunt:

- a) maistru militar clasa a IV-a;
- b) maistru militar clasa a III-a;
- c) maistru militar clasa a II-a;
- d) maistru militar clasa I;
- e) maistru militar șef.

(4) Gradele ofițerilor, în ordinea lor ierarhică, sunt:

- a) sublocotenent, respectiv aspirant pentru marină;
- b) locotenent;
- c) căpitan;
- d) maior, respectiv locotenent-comandor pentru aviație și marină;
- e) locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor pentru aviație și marină;
- f) colonel, respectiv comandor pentru aviație și marină;
- g) general de brigadă – cu o stea, respectiv general de flotilă – cu o stea pentru aviație și contraamiral de flotilă – cu o stea pentru marină;

- h) general-maior – cu două stele, respectiv contraamiral – cu două stele pentru marină;
- i) general-locotenent – cu trei stele, respectiv viceamiral – cu trei stele pentru marină;
- j) general – cu patru stele, respectiv amiral – cu patru stele pentru marină.

(5) În timp de război, pentru merite militare excepționale, Președintele României poate acorda generalilor, respectiv amiralilor gradul de mareșal, la propunerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(6) Ofițerii prevăzuți la alin. (4) lit. g)-j) au rangul de demnitari ai statului român în exercitarea funcțiilor și nu beneficiază de drepturi suplimentare conferite de această calitate, cu excepția celor prevăzute de legislația specifică.

(7) Gradele maiștrilor militari, precum și stagiile minime în grad sunt corespondente cu cele ale subofițerilor, în ordinea ierarhică.

(8) Pentru gradul deținut, personalul militar beneficiază de soldă de grad, potrivit legii.

CAPITOLUL II

Îndatoriri și drepturi.

Interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

SECȚIUNEA 1

Îndatoriri

Art. 8. – Îndatoririle personalului militar în activitate sunt cele stabilite de Constituția României și de legile țării, precum și cele specifice, stabilite de prezentul statut.

Art. 9. – (1) Personalul militar are următoarele îndatoriri specifice:

- a) să fie loial și devotat poporului român și forțelor armate ale României;
- b) să respecte jurământul militar și să apere valorile democrației constituționale;
- c) să îndeplinească cu profesionalism misiunile încredințate, atât pe teritoriul statului român, cât și în afara acestuia, chiar cu prețul vieții;
- d) să acționeze cu competență și responsabilitate pentru asigurarea securității naționale, apărarea teritoriului și promovarea intereselor României;
- e) să prețuiască simbolurile naționale și drapelul de luptă, onoarea și tradițiile instituției militare, ale armei/serviciului și structurii din care face parte;
- f) să poarte cu demnitate uniforma militară;
- g) să respecte gradul și ierarhia militară și să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și șefilor ierarhici;
- h) să îndeplinească atribuțiile de serviciu prevăzute în fișa postului, care se întocmește și se utilizează în condiții ce se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare,
- i) să-și perfecționeze pregătirea militară și de specialitate, să asigure instruirea și pregătirea temeinică a subordonaților;
- j) să respecte drepturile și demnitatea celorlalți militari;
- k) să acționeze pentru întreținerea și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului, precum și pentru utilizarea și administrarea corespunzătoare a bunurilor din dotare;
- l) să respecte dispozițiile actelor normative în materia protecției informațiilor clasificate, precum și secretul profesional al activităților, potrivit legii.

(2) Prevederile alin. (1) lit. c), g), h), i) și k) se aplică personalului militar în rezervă numai atunci când este concentrat sau mobilizat.

(3) Personalului militar îi este interzis să ordone și să execute acte contrare legii și obiceiurilor războiului. Neexecutarea unor astfel de ordine nu atrage răspunderea administrativă, disciplinară, civilă sau penală.

Art. 10. – (1) Personalul militar în activitate și personalul militar în rezervă concentrat sau mobilizat are obligația să participe la misiuni și operații pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, în funcție de cerințele forțelor armate și interesele de securitate și apărare ale statului român ori pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin convenții și tratate internaționale.

(2) Personalul militar prevăzut la alin. (1) care participă la misiuni și operații pe teritoriul statului român sau în afara acestuia ori la alte activități care se desfășoară, potrivit legii, pe teritoriul altor state, are obligația de a respecta regulile de angajare, normele de ordine interioară și cele specifice activității respective.

(3) Poate face excepție, la cerere, de la prevederile alin. (1), personalul militar în activitate și personalul militar în rezervă concentrat sau mobilizat, care se încadrează în una dintre următoarele situații:

a) formează o familie monoparentală;

b) este întreținător unic de familie sau al fratelui/părintelui;

c) unul sau ambii părinți sunt invalizi de gradul I sau II, indiferent de vârstă, și nu mai are alți frați sau surori majori, apti de muncă, ori mai are frați sau surori, dar aceștia nu pot contribui la întreținerea părinților deoarece sunt elevi sau studenți la învățământ cu frecvență ori sunt invalizi de gradul I sau II ori aceștia execută o pedeapsă privativă de libertate;

d) soțul/soția sau copilul aflați legal în întreținere este grav bolnav/bolnavă, încadrat/încadrată în gradul I sau II de invaliditate;

e) ambii soți sau mai mulți frați ar urma să participe la misiune în aceeași perioadă și nu își exprimă acordul în acest sens;

f) personalul militar de gen feminin se află în stare de graviditate sau beneficiază de drepturi pentru alimentarea și îngrijirea copilului, potrivit legii;

g) în caz de calamități naturale care afectează proprietatea și/sau familia militarului.

(4) La instituirea stării de asediu, la declararea stării de mobilizare sau a stării de război, personalul militar în activitate trebuie să se prezinte în cel mai scurt timp la unitate/serviciu, iar cel în rezervă conform datelor din ordinul de chemare. Face excepție personalul militar aflat în concedii medicale, cel care are calitatea de unic întreținător al familiei și se află în concedii pentru creșterea și îngrijirea copilului, precum și cel care este internat în spitale.

(5) La declararea stării de război, a stării de mobilizare, precum și la instituirea stării de asediu, personalul militar în activitate și cel în rezervă chemat conform datelor din ordinul de chemare, încetează exercitarea altor funcții sau ocupații.

SECȚIUNEA a 2-a

Interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți fundamentale

Art. 11. – (1) Personalului militar în activitate îi este interzisă exercitarea următoarelor drepturi:

a) să facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori să desfășoare propagandă prin orice mijloace sau alte activități în favoarea acestora ori a unui candidat independent pentru funcții alese;

b) să candideze pentru a fi ales în administrația publică, în Parlamentul României, Parlamentul European, precum și în funcția de Președinte al României;

c) să declare sau să participe la grevă;

d) să participe la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau întruniri cu caracter politic sau sindical, cu excepția activităților ce se desfășoară în cadrul misiunilor ordonate;

(2) Personalului militar în activitate îi este interzis să adere la organizații religioase sau de altă natură care contravin normelor de păstrare a ordinii publice ori încalcă bunele moravuri sau afectează exercitarea profesiei militare.

(3) Personalul militar în activitate nu poate fi asociat unic ori administrator sau conducător al unor organizații ori societăți, cu excepția celui numit în consiliile de administrație ale societăților și filialelor acestora, ale regiilor autonome și ale altor organizații/structuri aflate în subordinea ori coordonarea instituției militare, precum și ale celor care își desfășoară activitatea în domenii de interes pentru Ministerul Apărării Naționale.

Art. 12. – (1) Personalului militar în activitate îi este restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, astfel:

a) exprimarea opiniilor politice în timpul serviciului sau în spațiul public;

b) exprimarea oricărei opinii contrare intereselor României sau forțelor armate în spațiul public;

c) înscrierea sau constituirea în asociații sau fundații cu caracter profesional, tehnic, științific, educativ, cultural, sportiv, recreativ, caritabil sau de altă natură, dacă activitățile specificate în statutul acestor organizații afectează exercitarea profesiei militare, au caracter sindical ori contravin principiului unității comenzii, ordinii și disciplinei specifice instituțiilor militare;

d) exercitarea unor activități care afectează ori contravin bunelor moravuri și normelor de conduită specifice profesiei militare;

e) libera circulație în țară și în străinătate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Condițiile în care personalul militar poate să prezinte public informații în legătură cu serviciul se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

(3) Personalul militar în activitate poate adresa rapoarte personale cuprinzând cereri, reclamații și sesizări în legătură cu serviciul, inclusiv pentru a fi primit în audiență, numai pe cale ierarhică, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 13. – Personalului militar în activitate îi este interzisă îndeplinirea altor funcții sau activități ori exercitarea altor ocupații, cu excepția situațiilor și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 3 - a *Drepturi*

Art. 14. – (1) Stabilirea drepturilor personalului militar se face ținându-se seama de complexitatea, răspunderea și riscurile serviciului militar, de pregătirea și competența profesională, de volumul și de natura activităților desfășurate, de interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute de lege, de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce îi revin, potrivit jurământului militar.

(2) Personalul militar în activitate are dreptul la soldă lunară și alte drepturi în bani și în natură, stabilite potrivit reglementărilor legale.

Art. 15. – (1) Personalul militar în activitate beneficiază și de următoarele drepturi:

a) concedii de odihnă, de odihnă suplimentare, de studii, de recuperare a capacității de muncă și medicale, plătite, ale căror durate și reguli de acordare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului; pentru efectuarea concediului de odihnă, personalul militar beneficiază, o singură dată pe an, de o primă de concediu egală cu solda funcției de bază avută la data acordării concediului;

b) vacanțe, în locul concediilor de odihnă, în cazul în care urmează cursurile cu frecvență ale instituțiilor militare de învățământ superior și postliceal, cu durata mai mare de 1 an, conform planurilor de învățământ ale instituțiilor respective și ordinului conducătorului instituției militare;

c) concediu și indemnizație pentru creșterea și/sau îngrijirea copilului și concediu paternal plătit, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare; femeile au dreptul la concediu de maternitate și beneficiază de pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, precum și de alte drepturi prevăzute de lege pentru salariații din instituțiile publice;

d) concedii fără plată, pe durată determinată, în timp de pace, în situațiile și condițiile prevăzute de prezentul statut;

e) învoiri și permisi ale căror durate nu se scad din durata concediului de odihnă sau a concediului de odihnă suplimentar, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

f) asistență medicală, psihologică și religioasă, asigurări de viață și sănătate, pentru acțiuni în legătură cu serviciul, tratament în țară sau în străinătate, medicamente, proteze și dispozitive medicale, gratuite; cheltuielile ce decurg din acordarea acestor drepturi se suportă, parțial sau integral, din bugetul instituției, potrivit legii și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

g) despăgubiri pentru distrugerea sau deteriorarea bunurilor personale, pentru acțiuni în legătură cu serviciul, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

h) echipament și hrană, gratuit, conform reglementărilor legale;

i) transport gratuit sau decontarea cheltuielilor de transport, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului;

j) acordarea de către instituția militară a sumelor necesare pentru asigurarea asistenței juridice, pentru fapte săvârșite în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului acesteia;

k) folosirea, împreună cu familia, a centrelor de refacere a capacității de muncă, a sanatoriilor, căminelor militare, amenajărilor culturale, recreative și sportive, a creșelor, grădinițelor și școlilor, precum și a altor asemenea facilități aflate în patrimoniul instituției militare, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului acesteia;

l) participarea la diferite forme de învățământ militar sau civil, în țară și în străinătate, precum și la diferite programe de formare continuă a adulților, conform legii și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

m) recuperarea timpului lucrat peste durata normală de lucru, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, sau plata muncii prestate peste durata normală a timpului de lucru, în condițiile legii;

n) încadrarea activității în condiții deosebite, speciale sau alte condiții, potrivit reglementărilor legale;

o) accesul la produse de informare publică internă gratuite, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

p) suportarea de către instituția militară a taxelor necesare pentru înscrierea în colegii sau asociații profesionale, precum și a cotizațiilor periodice, dacă plata acestora este obligatorie și numai dacă desfășurarea activității profesionale în funcția în care personalul militar este încadrat este condiționată de apartenența la acestea. Pentru consilierii juridici din instituțiile militare, acestea suportă taxele necesare pentru înscrierea în colegii sau asociații profesionale, cotizațiile periodice, precum și costurile aferente confecționării robei necesare pentru reprezentarea intereselor instituției în fața instanțelor de judecată;

q) măsuri de securitate și sănătate în muncă, potrivit legii.

(2) Personalul militar în activitate care participă la misiuni și operații sau la alte activități de natură să-i pună în pericol viața și integritatea fizică și psihică beneficiază și de alte drepturi specifice, în raport cu potențialul de risc, în condițiile și cuantumul stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(3) La instituirea stării de asediu sau de urgență, precum și la declararea stării de mobilizare și a stării de război, concediile de odihnă, de odihnă suplimentare, de recuperare a capacității de muncă, fără plată, de studii și paternale, vacanțele, permisiile și învoirile se suspendă.

(4) Pe timpul stării de război, de mobilizare și de asediu, personalului militar în activitate sau în rezervă, concentrat sau mobilizat, i se pot acorda permisiile și concedii, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 16. – (1) Personalul militar în activitate care a fost încadrat într-un grad de invaliditate ca urmare a unor accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul misiunilor, exercițiilor și operațiilor desfășurate pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, în timpul sau din cauza serviciului militar, are dreptul la o pensie de invaliditate stabilită conform legislației privind pensiile militare de stat.

(2) Personalul prevăzut la alin. (1) sau urmașii acestuia, după caz, beneficiază de despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces, potrivit legii. Despăgubirile se suportă din bugetul instituției militare.

Art. 17. – (1) Membrii familiei personalului militar în activitate beneficiază de următoarele drepturi:

a) asistență medicală, psihologică și religioasă, precum și medicamente, asigurate gratuit în rețelele sanitare, respectiv de specialitate, ale instituțiilor militare sau în alte rețele sanitare; cheltuielile ce decurg din acordarea acestor drepturi se suportă, parțial sau integral, din bugetul instituției, potrivit legii și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

b) indemnizație lunară, asimilată veniturilor de natură salarială, pentru soțiile sau soții care sunt încadrate/încadrați în muncă și întrerup activitatea pentru a-și urma soțul sau soția, la schimbarea locului de muncă în altă localitate sau la finalizarea misiunii permanente în străinătate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Urmașii personalului militar beneficiază de pensie de urmaș și ajutor de deces, potrivit legii, precum și un ajutor suplimentar pentru decesul personalului militar în activitate, suportat din bugetul instituției militare, în cuantum de două solde ale funcției de bază din luna anterioară celei în care a survenit decesul.

(3) Copiii personalului militar clasat inapt sau apt limitat pentru serviciul militar de către comisiile de expertiză medico-militară ori, după caz, decedat, în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de

serviciu, pot fi înmatriculați sau transferați, la cerere, fără examen, în instituțiile de învățământ ale instituțiilor militare, dacă îndeplinesc condițiile legale.

(4) Copiii aflați în întreținerea personalului militar clasat inapt sau apt limitat pentru serviciul militar de către comisiile de expertiză medico-militară ori, după caz, decedat, în timpul sau în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu, precum și soțul ori soția acestuia pot fi numiți în funcții militare sau încadrați în funcțiile civile, fără examen ori concurs, în instituțiile militare, dacă îndeplinesc condițiile legale.

(5) Condițiile și procedura de aplicare a prevederilor alin. (3) - (4) se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

(6) Indemnizația prevăzută la alin. (1) lit. b) se acordă personalului militar începând cu data încetării raporturilor de muncă sau de serviciu ale soției/soțului, respectiv de la data finalizării misiunii permanente în străinătate de către personalul militar în activitate, până la o nouă angajare sau numire în funcție, dar nu mai mult de 12 luni, și reprezintă 50% din solda funcției de bază a personalului militar. În cazul numirii personalului militar în funcții din unități militare situate în zone izolate sau în care atragerea personalului se face cu greutate, indemnizația se acordă pentru o perioadă de cel mult 24 de luni, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(7) De indemnizația lunară prevăzută la alin. (1) lit. b) beneficiază și personalul militar al cărui soț sau soție era, la data schimbării locului de muncă al personalului militar în activitate în altă localitate, înscris ca șomer la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București, dar nu mai mult de 12 luni de la expirarea, potrivit legii, a termenului de plată a indemnizației de șomaj.

(8) În lipsa soției/soțului, ajutorul suplimentar prevăzut la alin. (2) se acordă copiilor, părinților ori altor rude ale acestuia sau persoane care fac dovada suportării cheltuielilor de înmormântare.

(9) Urmașii personalului militar în activitate și ai celui în rezervă mobilizat sau concentrat, decedat în timpul misiunilor, exercițiilor și operațiilor desfășurate pe teritoriul statului român sau în afara acestuia, precum și ca urmare a îndeplinirii altor atribuții, în timpul sau din cauza serviciului militar, beneficiază de o pensie de urmaș stabilită conform legislației privind pensiile militare de stat. Urmașii personalului militar în rezervă pot opta pentru pensia din sistemul public de pensii sau alte sisteme neintegrate acestuia.

Art. 18. – Personalul militar în activitate trimis în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii, beneficiază de drepturile prevăzute pentru personalul trimis în misiune permanentă de către Ministerul Afacerilor Externe.

Art. 19. – Personalul militar în activitate și în rezervă, precum și membrii de familie ai acestora pot beneficia de protecția persoanei și a bunurilor față de amenințările sau violențele la care sunt expuși, ca urmare a exercitării atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 4 - a *Recompense*

Art. 20. – Personalului militar în activitate îi pot fi acordate următoarele recompense:

a) înaintarea în gradul următor, în mod excepțional, pentru fapte de eroism și acte exemplare de curaj, săvârșite pe timpul acțiunilor militare și al îndeplinirii misiunilor încredințate atât în timp de pace cât și de război; pentru sacrificiul vieții în astfel de condiții, soldaților, gradaților, subofițerilor și maiștrilor militari li se poate acorda, post-mortem, gradul de sublocotenent/aspirant, iar ofițerii pot fi înaintați în gradul următor;

b) înaintarea în gradul următor, înainte de termen, în condițiile prevăzute la art. 82;

c) conferirea de decorații și titluri de onoare, pentru acte de eroism și curaj în executarea misiunilor încredințate, precum și pentru merite deosebite în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;

d) conferirea de medalii, ordine și semne onorifice pentru vechimea în activitate și rezultate meritorii în îndeplinirea atribuțiilor și în pregătirea profesională;

e) alte recompense morale, financiare și materiale, pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare; recompensele financiare se acordă în condițiile prevăzute de lege pentru premiarea personalului plătit din fonduri publice.

Art. 21. – Modul de acordare a recompenselor se stabilește prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 5 - a
Răspunderea juridică și sancțiuni disciplinare

Art. 22. – (1) Încălcarea de către personalul militar, cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu angajează răspunderea sa disciplinară, materială, civilă sau penală, după caz.

(2) Personalul militar în activitate răspunde individual pentru faptele și actele proprii sancționate de lege, săvârșite atât în exercitarea atribuțiilor de serviciu ori în legătură cu acesta, cât și în afara serviciului.

(3) Este absolvit de orice răspundere personalul militar care, prin exercitarea, în limitele legii, a atribuțiilor de serviciu, a cauzat vătămări unor persoane ori a adus prejudicii patrimoniului acestora.

Art. 23. – Constituie abateri disciplinare, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni, faptele săvârșite cu vinovăție de către personalul militar, prin care acesta a încălcat normele legale, regulamentele militare, ordinele și dispozițiile legale ale comandanților/șefilor ierarhici.

Art. 24. – (1) Personalului militar în activitate care săvârșește fapte ce constituie abateri disciplinare i se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) mustrare scrisă;
- c) diminuarea soldei de funcție cu un procent de până la 10% pe o perioadă de maxim 6 luni;
- d) amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1 sau 2 ani;
- e) trecerea în rezervă.

(2) Pentru aceeași abatere nu se poate aplica decât o singură sancțiune disciplinară.

(3) Aplicarea sancțiunilor disciplinare se realizează în termen de cel mult 6 luni de la data constatării, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii faptei. Termenul de 6 luni este termen de prescripție, iar cel de 2 ani este termen de decădere.

(4) Termenul de 6 luni prevăzut la alin. (3) se suspendă, de drept, pe perioada și în situațiile următoare:

a) de la data sesizării, în condițiile legii, a organelor de urmărire penală și până la data soluționării definitive a cauzei, dacă pentru fapta care constituie abatere disciplinară s-a dispus sesizarea organelor de urmărire penală;

b) de la data la care militarul se află în concedii, permisiu sau învoiri ori în alte situații de absență motivată.

Art. 25. – (1) Comandantul/șeful dispune de prerogativa disciplinară, având competența de a aplica, potrivit legii, sancțiuni disciplinare personalului militar din subordinea sa ori de câte ori constată că acesta a săvârșit o abatere disciplinară, în mod direct sau pe baza rezultatului cercetării disciplinare prelabile ori a hotărârii consiliului de onoare, după caz.

(2) La individualizarea sancțiunii disciplinare se ține seama de gravitatea faptei, care se evaluează după următoarele criterii:

- a) împrejurările în care a fost săvârșită fapta;
- b) gradul de vinovăție;
- c) dimensiunile disfuncțiilor create în activitatea instituției;
- d) gradul de afectare a ordinii și disciplinei militare;
- e) natura și gravitatea consecințelor faptei;
- f) motivul săvârșirii faptei și scopul urmărit;
- g) existența, în antecedentele disciplinare ale militarului, a altor sancțiuni disciplinare care nu au fost radiate.

Art. 26. – (1) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. a) și b) se pot aplica direct de către comandanții/șefii stabiliți prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. c)-e) nu se pot aplica înainte de efectuarea unei cercetări disciplinare prelabile.

(3) Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. d) și e) se aplică numai în baza hotărârii consiliului de onoare.

Art. 27. – (1) Pentru efectuarea cercetării disciplinare prealabile prevăzute la art. 26 alin. (2), comandantul/șeful ierarhic desemnează un ofițer.

(2) În cazuri complexe ori în situația existenței mai multor abateri disciplinare sau a mai multor fapte, comandantul/șeful ierarhic desemnează o comisie, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 28. – (1) Competențele comandanților/șefilor ierarhici de a dispune efectuarea cercetării disciplinare prealabile și de a aplica sancțiuni disciplinare se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 24 alin. (1) lit. e) poate fi aplicată numai de comandanții/șefii ierarhici care au competențe de trecere în rezervă.

Art. 29. – Activitatea de cercetare disciplinară se desfășoară cu respectarea principiilor legalității, prezumției de nevinovăție, aflării adevărului, precum și a dreptului de a solicita administrarea de probe și a propune audierea unor persoane.

Art. 30. – Personalului militar i se aduce la cunoștință, de îndată, despre efectuarea cercetării disciplinare prealabile și despre obiectul acesteia.

Art. 31. – (1) Ofițerul sau comisia desemnat/desemnată efectuează cercetarea și întocmește un raport, pe care îl prezintă comandantului/șefului ierarhic care a dispus efectuarea cercetării, în termen de cel mult 20 zile lucrătoare de la data numirii.

(2) Comandantul/șeful ierarhic analizează raportul și poate adopta una din următoarele decizii:

a) declararea nevinovăției personalului militar;

b) declararea vinovăției personalului militar și aplicarea uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 24 alin. (1) literele a) - c);

c) trimiterea în fața consiliului de onoare, atunci când ofițerul sau comisia de cercetare constată gravitatea faptelor săvârșite, în funcție de criteriile prevăzute la art. 25 alin. (2).

(3) În termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii raportului, comandantul/șeful ierarhic aduce la cunoștința personalului militar în cauză decizia prevăzută la alin. (2), în formă scrisă.

Art. 32. – (1) Pentru apărarea onoarei personalului militar în activitate, evitarea abuzurilor, precum și pentru cercetarea abaterilor disciplinare ori a altor fapte săvârșite de acesta, în cadrul instituțiilor militare se pot înființa consilii de onoare.

(2) Activitatea consiliilor de onoare se desfășoară cu respectarea principiilor prevăzute de art. 29 și a dreptului personalului militar de a fi asistat de un apărător ales, din cadrul instituției militare.

(3) Consiliul de onoare este constituit din președinte și 2 - 4 membri cu grade cel puțin egale cu cel al personalului ale cărui fapte urmează să fie analizate.

(4) Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 33. – (1) Hotărârea consiliului se adoptă cu majoritatea voturilor exprimate de membri și se aduce la cunoștința personalului militar, pe bază de semnătură.

(2) Consiliul de onoare poate adopta una din următoarele hotărâri:

a) declararea nevinovăției personalului militar;

b) declararea vinovăției, cu propunerea aplicării uneia dintre sancțiunile prevăzute de art. 24 alin. (1).

(3) În situația aplicării sancțiunii disciplinare în baza unei hotărâri a consiliului de onoare, decizia de sancționare se emite și se comunică în termen de 20 de zile lucrătoare de la data înregistrării hotărârii consiliului de onoare la unitatea/structura al cărei comandant/șef are competența de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Art. 34. – (1) Decizia privind aplicarea unei sancțiuni disciplinare se emite, în formă scrisă, de comandantul/șeful ierarhic care are competențe de aplicare a acesteia și se comunică celui sancționat.

(2) Sub sancțiunea nulității absolute, în decizie se cuprind în mod obligatoriu:

a) descrierea faptei care constituie abatere disciplinară;

b) precizarea prevederilor care au fost încălcate;

c) motivele pentru care au fost înlăturate apărările formulate în timpul cercetării disciplinare prealabile, cu excepția aplicării sancțiunilor prevăzute la art. 24 alin. (1) lit. a) și b);

d) temeiul de drept în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;

- e) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- f) organul competent la care sancțiunea poate fi contestată.

Art. 35. – (1) Când consideră că a fost sancționat pe nedrept, în termen de 5 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei, personalul militar are dreptul să conteste, sancțiunea aplicată, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Contestația se adresează, în scris, comandantului/șefului ierarhic superior celui care a emis decizia de sancționare.

(3) Comandantul/șeful ierarhic prevăzut la alin. (2) se pronunță prin decizie motivată, în termen de 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării contestației, pe baza cercetării efectuate în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, astfel :

- a) menține decizia contestată când constată că este temeinică și legală;
- b) anulează decizia contestată când constată că aceasta a fost emisă fără temei legal sau asupra altei persoane;
- c) anulează decizia contestată și aplică o sancțiune mai ușoară când constată că sancțiunea aplicată este prea aspră în raport cu gravitatea faptelor.

(4) Decizia prevăzută la alin. (3) este definitivă, se comunică personalului militar contestatar în termen de 5 zile de la data pronunțării și poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

Art. 36. – Răspunderea disciplinară a judecătorilor și procurorilor militari pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a îndatoririlor specifice calității de militar, care nu au legătură cu exercițiul funcției judiciare, precum și pentru fapte care aduc atingere onoarei sau demnității militare, poate fi angajată numai potrivit dispozițiilor legii privind statutul judecătorilor și procurorilor. Odată cu aplicarea sancțiunii disciplinare, structura corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii poate propune ministrului apărării naționale trecerea în rezervă. În acest caz, în termen de 15 zile de la comunicarea ordinului de trecere în rezervă, judecătorii și procurorii vor fi transferați la instanțe și parchete civile de grad egal, ținându-se seama, în funcție de nevoile de încadrare și de posturile disponibile, de opțiunile exprimate.

CAPITOLUL III PROVENIENȚA PERSONALULUI MILITAR

SECȚIUNEA I Proveniența personalului militar în activitate

Art. 37. – (1) Ofițerii în activitate provin din:

- a) absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, din țară;
- b) absolvenți ai instituțiilor de învățământ din străinătate pentru formarea ofițerilor, trimiși la studii de către instituția militară;
- c) absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior, care au fost recrutați și trimiși la studiile respective de către instituția militară;
- d) ofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare pentru a fi chemați sau rechemați în activitate, potrivit nevoilor instituției militare;
- e) maiștri militari, subofițeri, gradați și soldați în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai studiilor universitare militare de licență, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;
- f) maiștri militari și subofițeri în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai studiilor universitare civile de licență și cu diplomă de master ai studiilor civile de master, cu profil corespunzător specialităților militare, potrivit nevoilor instituției militare, care îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;
- g) maiștri militari și subofițeri care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în structurile militare aflate în zona acțiunilor militare;

h) absolvenți cu diplomă de licență ai studiilor universitare de licență și cu diplomă de master ai studiilor universitare de master, în domenii de studii corespunzătoare specialităților militare pentru care instituția militară nu dispune de capacități proprii de formare profesională inițială, care au finalizat cursul de formare a ofițerilor în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, potrivit nevoilor acesteia, în cadrul armelor, serviciilor și specialităților militare unde se înregistrează un deficit major de personal;

i) absolvenți cu diplomă de licență ai studiilor universitare de licență și cu diplomă de master ai studiilor universitare de master, potrivit nevoilor instituției militare, în domenii de studii corespunzătoare specialităților militare pentru care instituția militară nu dispune de capacități proprii de formare și de dezvoltare profesională sau corespunzătoare serviciilor și specialităților militare unde se înregistrează un deficit major de personal, care îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare pentru a fi chemați în activitate. Chemarea sau rechemarea în activitate a procurorilor și judecătorilor, în vederea numirii sau a transferului acestora la parchetele ori instanțele militare, se supun normelor care reglementează statutul magistraților.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c), e), g) și h) li se acordă gradul de sublocotenent, respectiv aspirant.

(3) Ofițerii prevăzuți la alin. (1) lit. d) își păstrează gradele avute în rezervă sau li se acordă grade în condițiile prevăzute la art. 91 alin. (2).

(4) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. f) și i) li se acordă grade în funcție de vârstă, pregătirea și experiența profesională, corespunzător stagiilor minime în grad prevăzute de prezentul statut.

Art. 38. – (1) Maiștrii militari în activitate provin din:

a) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor militare de învățământ postliceal pentru formarea maiștrilor militari;

b) maiștri militari în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare în vederea chemării sau rechemării în activitate, potrivit nevoilor forțelor armate, pentru armele, serviciile și specialitățile militare pentru care instituția militară nu dispune de capacități proprii de formare și de dezvoltare profesională;

c) subofițeri în activitate, absolvenți cel puțin ai studiilor postliceale corespunzătoare armelor, serviciilor și specialităților militare, potrivit nevoilor forțelor armate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

d) gradați și soldați în activitate care au vârsta de până la 40 de ani, absolvenți ai studiilor postliceale militare de formare a maiștrilor militari în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. a) și d) li se acordă gradul de maestru militar clasa a IV-a.

(3) Maiștrii militari prevăzuți la alin. (1) lit. b) își păstrează gradele avute în rezervă sau li se acordă grade în condițiile prevăzute la art. 91 alin. (2).

(4) Subofițerilor prevăzuți la alin. (1) lit. c) li se acordă gradul de maestru militar corespunzător gradului de subofițer deținut.

Art. 39. – (1) Subofițerii în activitate provin din:

a) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ postliceal pentru formarea subofițerilor;

b) gradați și soldați în activitate, până la împlinirea vârstei de 35 de ani, absolvenți ai studiilor postliceale militare de formare a subofițerilor în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

c) subofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare în vederea chemării sau rechemării în activitate, potrivit nevoilor forțelor armate, pentru specialitățile militare pentru care instituția militară nu dispune de capacități proprii de formare și de dezvoltare profesională;

d) gradați și soldați cu cel puțin 2 ani de vechime în activitate în instituția militară sau persoane, care au vârsta de până la 40 de ani, sunt absolvenți cel puțin ai studiilor civile postliceale și ai programului de formare a subofițerilor în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

e) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cu rezultate bune, cel puțin 3 luni, funcții prevăzute a fi încadrate cu subofițeri în structurile militare aflate în zona acțiunilor militare;

f) absolvenți ai studiilor liceale cu diplomă de bacalaureat care au obținut calificări corespunzătoare, potrivit nevoilor forțelor armate și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare pentru a fi chemați în activitate.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d) și e) li se acordă gradul de sergent.

(3) Subofițerii prevăzuți la alin. (1) lit. c) își păstrează gradele avute în rezervă sau li se acordă grade în condițiile prevăzute la art. 91 alin. (2).

(4) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. f) li se acordă grade în funcție de vârstă, pregătirea și experiența profesională, corespunzător stagiilor minime în grad prevăzute de prezentul statut.

Art. 40. – (1) Soldații în activitate provin din absolvenți cel puțin ai învățământului general obligatoriu care au vârsta de până la 35 de ani și au finalizat programul de formare, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) În funcție de nevoile instituției militare, gradați și soldații trecuți în rezervă din motive neimputabile acestora, care au vârsta de până la 40 de ani, pot fi rechemați în activitate dacă s-au aflat în rezervă mai puțin de 4 ani neîntrerupt, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(3) Prin excepție de la prevederile art. 6 alin. (1), obținerea calității de soldat în activitate în condițiile alin. (1) și rechemarea în activitate a gradaților în rezervă, în condițiile alin. (2), poate fi condiționată de acordul scris al celor în cauză privind renunțarea la gradele corespunzătoare militarilor în termen, dobândite anterior în activitate sau în rezervă.

Art. 41. – (1) Ofițerii în activitate care urmează, în interesul instituției, studii universitare de master și de doctorat, la forma de învățământ cu frecvență, pe locuri finanțate de la bugetul de stat, beneficiază de toate drepturile prevăzute de legislația în vigoare pentru ofițerii în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Maiștrii militari, subofițerii, gradații și soldații în activitate care urmează studii universitare militare de licență cu frecvență beneficiază de solda funcției de bază corespunzătoare gradului deținut.

(3) Gradații și soldații care urmează studii postliceale militare cu frecvență de formare a maiștrilor militari și a subofițerilor în activitate beneficiază de solda funcției de bază corespunzătoare gradului deținut.

(4) Persoanele care urmează programul de instruire pentru formarea soldaților au dreptul la hrană, echipament și materiale de întreținere, în condițiile stabilite prin reglementările în vigoare. În această perioadă beneficiază de o indemnizație lunară egală cu 50% din solda de funcție și solda de grad a unui soldat în activitate.

SECȚIUNEA a 2-a

Proveniența personalului militar în rezervă și în retragere

Art. 42. – (1) Ofițerii în rezervă provin din:

a) ofițeri în activitate trecuți în rezervă;

b) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ superior pentru formarea ofițerilor, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari din afara sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională sau pe locuri cu taxă, în raport cu nevoile forțelor armate;

c) maiștri militari și subofițeri în rezervă care, în timp de război, au îndeplinit cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în structurile militare aflate în zona acțiunilor militare;

d) absolvenți cel puțin ai studiilor universitare de licență, cu profil corespunzător specialităților militare, care au vârsta de cel mult 55 de ani și consimt să îndeplinească serviciul militar în rezervă în baza unui contract;

e) ofițeri rezerviști voluntari care nu se mai află în relații contractuale cu instituția militară.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. b) - d) li se acordă gradul de sublocotenent, respectiv aspirant.

Art. 43. – (1) Maiștrii militari în rezervă provin din:

a) maiștri militari în activitate trecuți în rezervă;

b) subofițeri în rezervă care au absolvit studii tehnice postliceale cu profil corespunzător specialităților militare, în raport cu nevoile forțelor armate;

c) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari din afara sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională, în raport cu nevoile forțelor armate;

d) absolvenți cel puțin ai studiilor tehnice postliceale, cu profil corespunzător specialităților militare, care au vârsta de cel mult 55 de ani și consimt să îndeplinească serviciul militar în rezervă în baza unui contract;

e) maiștri militari rezervați voluntari care nu se mai află în relații contractuale cu instituția militară.

(2) Subofițerilor prevăzuți la alin. (1) lit. b) li se acordă gradul de maestru militar corespunzător celui de subofițer deținut în rezervă.

(3) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. c)-d) li se acordă gradul de maestru militar clasa a IV-a.

Art. 44. – (1) Subofițerii în rezervă provin din:

a) subofițeri în activitate trecuți în rezervă;

b) studenți ai instituțiilor militare de învățământ superior pentru formarea ofițerilor care au promovat cel puțin anul II de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apți pentru serviciul militar; nu se acordă gradul de subofițer studenților exmatriculați;

c) gradați în rezervă, absolvenți cel puțin ai studiilor liceale cu diplomă de bacalaureat care, în urma unei concentrări de instrucție, au fost calificați în specialități militare necesare forțelor armate, pentru funcții de subofițeri;

d) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri, în structurile militare aflate în zona acțiunilor militare;

e) absolvenți cel puțin ai studiilor liceale cu diplomă de bacalaureat, cu profil corespunzător specialităților militare, care au vârsta de cel mult 55 de ani și consimt să îndeplinească serviciul militar în rezervă în baza unui contract;

f) subofițeri rezervați voluntari care nu se mai află în relații contractuale cu instituția militară.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) lit. b) - e) li se acordă gradul de sergent.

Art. 45. – (1) Gradații și soldații în rezervă provin din:

a) gradați și soldați care au îndeplinit serviciul militar activ, în condițiile legii și au fost trecuți în rezervă;

b) studenți și elevi ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, respectiv a maiștrilor militari și subofițerilor care au promovat cel puțin anul I de studii, dacă durata studiilor este mai mare de un an, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apți pentru serviciul militar;

c) absolvenți cel puțin ai învățământului general obligatoriu care au vârsta de cel mult 51 de ani și consimt să îndeplinească serviciul militar în rezervă în baza unui contract;

d) gradați și soldați rezervați voluntari care nu se mai află în relații contractuale cu instituția militară.

(2) Studenții și elevii prevăzuți la alin. (1) lit. b) își păstrează gradele dobândite având această calitate.

Art. 46. – (1) Personalul militar în retragere provine din:

a) personal militar în activitate sau în rezervă, la împlinirea limitelor de vârstă prevăzute de prezentul statut;

b) personal militar în activitate sau în rezervă, clasat de către comisiile de expertiză medico-militară „inapt pentru serviciul militar cu scoatere din evidență”.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), gradații și soldații în rezervă care, potrivit legii, au îndeplinit serviciul militar activ în calitate de militar în termen, la împlinirea limitelor de vârstă prevăzute de prezentul statut nu sunt considerați personal militar în retragere și se scot din evidența militară, în condițiile legii.

CAPITOLUL IV FORMAREA PERSONALULUI MILITAR

Art. 47. – Formarea inițială a persoanelor prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. a) - c), e) și h) se realizează prin parcurgerea și finalizarea uneia dintre următoarele forme de învățământ:

a) studii universitare cu diplomă de licență sau similară acesteia, în instituțiile de învățământ universitar militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională sau în instituții civile de învățământ universitar;

b) studii universitare în instituțiile militare din străinătate, cu diplomă de studii echivalente celor prevăzute la lit. a);

c) curs de formare a ofițerilor în activitate, cu certificat de absolvire, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 48. – Formarea continuă a persoanelor prevăzute la art. 37 alin. (1) se poate realiza pe etape și module de pregătire în instituții de învățământ și/sau centre de pregătire aparținând instituțiilor militare sau din afara acestora, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 49. – Formarea inițială a persoanelor prevăzute la art. 38 alin. (1) lit. a) se realizează prin parcurgerea și finalizarea studiilor organizate în instituțiile militare de învățământ postliceal acreditate, potrivit legii.

Art. 50. – (1) Formarea inițială a persoanelor prevăzute la art. 39 lit. a), b) și d) se realizează prin parcurgerea și finalizarea uneia dintre următoarele forme de învățământ:

a) studii pentru formarea subofițerilor, cu diplomă de absolvire, organizate în instituțiile militare de învățământ postliceal acreditate, potrivit legii;

b) curs de formare a subofițerilor în activitate, cu certificat de absolvire, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Formarea continuă a persoanelor prevăzute la art. 39 se poate realiza pe etape și module de pregătire în instituții de învățământ și/sau centre de pregătire aparținând instituțiilor militare sau din afara acestora, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 51. – Formarea profesională a soldaților în activitate se realizează prin parcurgerea și finalizarea, cu certificat de absolvire, a programului de formare prevăzut la art. 40 alin. (1).

Art. 52. – Formarea rezerviștilor voluntari se realizează prin parcurgerea și finalizarea programului de pregătire militară, potrivit legii.

Art. 53. – Persoanele care optează pentru a urma studii și programe de formare a personalului militar în activitate efectuează examinarea psihologică și medicală, gratuit, în cadrul structurilor specializate, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 54. – (1) Persoanele care urmează să devină ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate, în condițiile prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. a) și b), art. 38 alin. (1) lit. a) și art. 39 alin. (1) lit. a) încheie un angajament/contract de școlarizare, prin care se obligă să își desfășoare activitatea în cadrul instituției militare în care urmează să fie numit în prima funcție, o anumită perioadă de la acordarea primului grad, iar în situația încetării raporturilor de serviciu din inițiativa sau din motive imputabile lor înainte de finalizarea acesteia, să restituie contravaloarea cheltuielilor de întreținere și de instruire suportate de instituția militară pe timpul formării profesionale, proporțional cu perioada din angajament/contract de școlarizare rămasă neexecutată.

(2) Durata angajamentului, dacă legea specială nu prevede altfel, este de:

a) 9 ani pentru ofițeri;

b) 8 ani pentru maiștri militari;

c) 6 ani pentru subofițeri.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), durata angajamentului se stabilește astfel:

a) ofițerii de aviație naviganți și ofițerii absolvenți ai învățământului superior militar tehnico-ingenieresc încheie un angajament a cărui durată este de 12 ani;

b) ofițerii medici, medici dentiști și farmaciști încheie un angajament a cărui durată se prelungește cu numărul de ani egal cu durata corespunzătoare pregătirii în rezidențiat;

c) ofițerii de marină încheie un angajament a cărui durată este de 11 ani;

d) maiștrii militari de marină încheie un angajament a cărui durată este de 10 ani.

(4) Persoanele care urmează să devină ofițeri, subofițeri și soldați în activitate în condițiile prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. d), h) și i), art. 39 alin. (1) lit. c), d) și f) și art. 40 alin. (1) încheie un angajament/contract de școlarizare, prin care se obligă să își desfășoare activitatea în cadrul instituției militare o perioadă stabilită prin ordin al conducătorului instituției militare, de la acordarea gradului și

numirea în prima funcție corespunzătoare acestuia, iar în situația încetării raporturilor de serviciu din inițiativa sau din motive imputabile lor înainte de finalizarea acesteia, să restituie contravaloarea cheltuielilor de întreținere și de instruire pe timpul formării/pregătirii, proporțional cu perioada din angajament rămasă neexecutată.

(5) Încheierea angajamentului/contractului de școlarizare prevăzut la alin. (1) și alin. (4) este obligatorie pentru înmatriculare. În situația încetării participării la studiile și programele de formare a personalului militar în activitate din inițiativa sau din motive imputabile persoanelor în cauză, acestea suportă contravaloarea cheltuielilor de întreținere și de instruire aferente perioadei de formare.

(6) Prin cheltuieli de întreținere și de instruire aferente perioadei de formare/pregătire, în sensul prezentei legi se înțeleg drepturile în natură primite pe timpul perioadei de formare/pregătire, precum și cota parte aferentă întreținerii și instruirii studentului, elevului sau cursantului, din cheltuielile instituției militare, pentru:

- a) asigurarea cazării și folosinței spațiilor de pregătire;
- b) asigurarea transportului;
- c) uzura/consumarea bunurilor materiale utilizate în procesul de învățământ și instruire;
- d) formarea specifică activității de informații.

(7) Metodologia privind încheierea angajamentului/contractului de școlarizare prevăzut la alin. (1) și alin. (4), calcularea și restituirea cheltuielilor de întreținere și de instruire aferente perioadei de formare se reglementează prin ordin al conducătorului instituției militare.

CAPITOLUL V RAPORTURI DE SERVICIU

SECȚIUNEA I *Stabilirea raporturilor de serviciu*

Art. 55. – (1) Raporturile de serviciu ale personalului militar în activitate se nasc odată cu acordarea primului grad și se exercită în baza ordinului de numire în funcție, pe durată nedeterminată.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), raporturile de serviciu ale personalului militar din Ministerul Apărării Naționale pot avea și durată determinată, de până la 4 ani, pe bază de contract, cu posibilitatea înnoirii sau reînnoirii succesive, în cazul personalului militar provenit conform dispozițiilor art. 37 alin. (1) lit. d), f), h) și i), art. 38 alin. (1) lit. b), art. 39 alin. (1) lit. c), d) și f) și ale art. 40, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului.

(3) Limita de vârstă până la care personalul militar poate fi menținut în activitate este:

- a) vârsta standard de pensionare prevăzută de lege în cazul cadrelor militare;
- b) 55 de ani, în cazul gradaților și soldaților.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3) lit. a), până la uniformizarea vârstei standard de pensionare, cadrele militare pot fi menținute în activitate până la împlinirea vârstei de 60 de ani, în funcție de nevoile instituției militare, cu aprobarea anuală a conducătorului acesteia.

(5) Generalii și amiralii sunt menținuți în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare până la vârsta de 60 de ani sau sunt trecuți în rezervă la cerere, în condițiile prevederilor legale în vigoare.

(6) Limitele de vârstă până la care generalii și amiralii din Ministerul Apărării Naționale pot fi menținuți în activitate sunt:

- a) 57 de ani, pentru general de brigadă cu o stea, respectiv general de flotilă aeriană cu o stea, pentru cei din arma aviație, și contraamiral de flotilă cu o stea, pentru cei din arma marină;
- b) 58 de ani, pentru general-maior cu două stele, respectiv contraamiral cu două stele, pentru cei din arma marină;
- c) 59 de ani, pentru general-locotenent cu trei stele, respectiv viceamiral cu trei stele, pentru cei din arma marină;
- d) 60 de ani, pentru general cu patru stele, respectiv amiral cu patru stele, pentru cei din arma marină.

(7) Cadrele militare, mai puțin cele din Ministerul Apărării Naționale și Serviciul de Protecție și Pază, din armele și serviciile în care se înregistrează deficite majore de personal pot fi menținute în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare până la împlinirea vârstei de 65 de ani, în funcție de nevoile instituției militare, la solicitarea sau cu acordul acestora și cu aprobarea anuală a conducătorului instituției.

(8) Ofițerii medici și medici dentiști pot fi menținuți în activitate, după împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută la alin. (3) lit. a) până la împlinirea vârstei de 62 de ani, în funcție de nevoile instituției militare, cu aprobarea anuală a conducătorului acesteia.

(9) Pentru suportarea privațiunilor serviciului militar, a interzicerii și restrângerii unor drepturi și libertăți fundamentale, personalul militar ale cărui raporturi de serviciu încetează ca urmare a trecerii în rezervă sau direct în retragere în condițiile prevăzute la art. 96 alin. (1) lit. a) - f), din motive neimputabile acestuia, beneficiază de sprijin cu destinație specială, egal cu o soldă a funcției de bază din ultima lună de activitate, pentru fiecare an cât s-a aflat în serviciul militar în activitate, dar nu mai mult de 20 de solde ale funcției de bază.

(10) Personalul militar trecut în rezervă sau direct în retragere cu drept la pensie de serviciu, la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzute de lege, poate beneficia de o bonificație de fidelitate egală cu șase solde ale funcției de bază din ultima lună de activitate, dacă are cel puțin 30 de ani de serviciu militar activ, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 56. – (1) Cu 6 luni înainte de încetarea raporturilor de serviciu prevăzute la art. 55 alin. (2), părțile sunt obligate să se încunoștințeze reciproc asupra intenției de continuare sau de încetare a acestora.

(2) Normele metodologice privind stabilirea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu și conținutul acestora se reglementează prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificarea raporturilor de serviciu

Art. 57. – (1) Raporturile de serviciu ale personalului militar în activitate pot fi modificate prin trimitere în misiune, detașare, mutare, punere la dispoziție, împuternicire, desemnare pentru îndeplinirea atribuțiilor altei funcții ori a unor atribuții suplimentare, precum și prin numirea într-o funcție civilă, în interesul instituției militare, în condițiile prezentei legi.

(2) Raporturile de serviciu ale personalului militar în activitate pot fi modificate numai în cadrul corpului de personal militar din care face parte.

Art. 58. – (1) Modificarea raporturilor de serviciu se realizează prin act administrativ individual, care se emite potrivit competențelor și procedurilor stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Modificarea temporară a raporturilor de serviciu poate înceta înaintea împlinirii termenului pentru care s-a dispus, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

PARAGRAFUL 1

Trimiterea în misiune

Art. 59. – (1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, personalul militar în activitate poate fi trimis să execute misiuni în afara structurii militare în care este numit și în interesul acesteia, potrivit legii, în țară sau în străinătate.

(2) Trimiterea în misiune, în țară, se realizează prin ordin al comandantului/șefului structurii în care este încadrat personalul militar. În situația executării unor misiuni în interesul unor structuri militare ierarhic superioare, în țară, ordinul se emite de către comandantul/șeful acestora.

(3) Trimiterea în misiune, în afara țării, se realizează prin ordin al conducătorului instituției militare.

(4) Personalul militar beneficiază, pe timpul trimiterii în misiune, în țară, în afara localității unde își exercită atribuțiile funcției în care este numit, de drepturile prevăzute de reglementările referitoare la delegare/detașare pentru personalul bugetar.

(5) Personalul militar trimis în misiuni cu caracter temporar în străinătate beneficiază de toate drepturile prevăzute de lege.

PARAGRAFUL al 2-lea

Detașarea

Art. 60. – (1) Personalul militar în activitate poate fi detașat în cadrul aceleiași instituții militare sau în afara acesteia, în țară sau în străinătate, în vederea:

- a) exercitării atribuțiilor unei alte funcții;
- b) participării la diferite forme de dezvoltare profesională;
- c) desfășurării unor activități în interesul instituției militare.

(2) Detașarea poate avea o durată de până la un an și poate fi prelungită cu cel mult un an.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), durata detașării:

a) se stabilește potrivit cerințelor instituțiilor și organismelor Uniunii Europene, pentru personalul detașat în calitate de expert național în cadrul acestora;

b) este nedeterminată, pentru personalul încadrat în funcții prevăzute în state de organizare specifice structurilor de specialitate ale autorităților publice și detașat la aceste structuri.

Art. 61. – (1) Pe timpul detașării în afara instituției militare, personalul militar în activitate are îndatoririle și drepturile ce decurg din această calitate, precum și obligația de a participa la pregătirea militară în cadrul instituției militare, după caz. În situația în care interesele instituției militare o impun, se poate dispune încetarea detașării.

(2) Pe timpul detașării în condițiile prevăzute la art. 60 alin. (1) lit. a), personalul militar în activitate rămâne încadrat în funcție și beneficiază de drepturile salariale corespunzătoare funcției în care este detașat. În cazul în care drepturile avute anterior detașării sunt mai mari, personalul militar detașat beneficiază de acestea.

(3) Pe timpul detașării în condițiile prevăzute la art. 60 alin. (1) lit. b), personalul militar în activitate rămâne încadrat în funcție și beneficiază de drepturile salariale corespunzătoare acesteia, de la structura în care este încadrat.

(4) Personalul militar beneficiază, pe timpul detașării, de drepturile prevăzute de reglementările referitoare la detașare pentru personalul bugetar.

PARAGRAFUL al 3-lea

Mutarea

Art. 62. – Raporturile de serviciu ale personalului militar în activitate pot fi modificate prin mutare, la cerere sau în interesul serviciului, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

PARAGRAFUL al 4-lea

Împuternicirea și desemnarea

Art. 63. – (1) Personalul militar în activitate poate îndeplini, temporar, prin împuternicire, atribuțiile unei funcții vacante, pentru o durată de până la 1 an, care poate fi prelungită cu cel mult 1 an. Condițiile privind împuternicirea pentru îndeplinirea atribuțiilor funcțiilor de comandă și de execuție se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Personalul militar în activitate poate îndeplini, temporar, prin împuternicire, atribuțiile unei funcții al cărui titular lipsește o perioadă mai mare de o lună, până la încetarea vacanței temporare a postului.

(3) Pe întreaga durată a împuternicirii, personalul militar are responsabilitățile și competențele specifice funcției ale cărei atribuții este împuternicit să le îndeplinească și beneficiază de toate drepturile aferente funcției respective.

(4) Personalul militar împuternicit beneficiază de drepturile salariale corespunzătoare funcției în care este împuternicit. În cazul în care drepturile salariale avute anterior împuternicirii sunt mai mari, personalul militar împuternicit beneficiază de acestea.

(5) În Ministerul Apărării Naționale, atribuțiile funcțiilor vacante nu mai pot fi îndeplinite, prin împuternicire, după expirarea termenelor prevăzute la alin. (1).

(6) Personalul militar în activitate din Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale poate fi nominalizat să îndeplinească, prin desemnare, atribuțiile unei funcții vacante, pentru o durată de cel mult 6 luni, fără să beneficieze de drepturile salariale corespunzătoare funcției respective.

PARAGRAFUL al 5-lea
Punerea la dispoziție

Art. 64. – (1) Personalul militar în activitate este pus la dispoziție în următoarele situații:

a) în vederea încadrării atunci când, în urma desființării, transformării, redimensionării, reorganizării sau redislocării structurii sau încheierii misiunilor permanente în străinătate ori a concediului fără plată, nu există posibilitatea numirii imediate într-o funcție vacantă;

b) ca urmare a limitării accesului la informații clasificate, potrivit legii, când nu există posibilitatea numirii într-o funcție corespunzătoare nivelului de acces deținut;

c) pentru cazurile de incapacitate de muncă stabilite prin hotărâre a Guvernului;

d) când este trimis în judecată sau este judecat de către instanțele judecătorești în stare de libertate pentru fapte în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției în care este încadrat. În Ministerul Apărării Naționale și Serviciul de Informații Externe, punerea la dispoziție se face la propunerea comandantului/șefului structurii militare în care este încadrat;

e) când se află în captivitate;

f) la data rămânerii definitive a calificativului necorespunzător, în vederea încadrării într-o funcție adecvată;

g) ca urmare a clasării "apt limitat" de către comisiile de expertiză medico-militară, atunci când nu mai poate îndeplini atribuțiile funcției în care este încadrat și nu se identifică o funcție corespunzătoare, pe care starea de sănătate să-i permită să o îndeplinească.

(2) Pentru încadrarea funcțiilor din domenii de activitate specifice, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, personalul militar în activitate poate fi pus la dispoziție anterior numirii în funcție.

Art. 65. – (1) Situația personalului militar în activitate pus la dispoziție se soluționează astfel:

a) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. a), în termen de cel mult 6 luni, care poate fi prelungit cu încă cel mult 6 luni, cu aprobarea conducătorului instituției militare sau a comandanților/șefilor stabiliți de acesta; personalul militar pentru care nu se identifică posibilități de încadrare se trece în rezervă, cu drept de pensie conform legii, după caz;

b) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. b), în termen de cel mult 3 luni, care poate fi prelungit cu încă cel mult 3 luni, cu aprobarea conducătorului instituției militare sau a comandanților/șefilor stabiliți de acesta; personalul militar pentru care nu se identifică posibilități de încadrare se trece în rezervă, cu drept de pensie conform legii, după caz. În Serviciul de Informații Externe și Serviciul Român de Informații, termenul de 3 luni nu poate fi prelungit;

c) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 lit. c), la expirarea termenului de internare și a concediilor medicale pentru tratament, fără a depăși termenul maxim prevăzut de reglementările în vigoare aplicabile angajaților din administrația publică aflați în această situație; personalul militar restabilit se numește în funcție, iar cel a cărui boală se menține se trece în rezervă sau direct în retragere, cu drept de pensie conform legii, după caz;

d) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. d), în termen de cel mult 30 de zile de la soluționarea definitivă a cauzei de către instanța de judecată; în cazul în care s-a dispus achitarea sau încetarea procesului penal, personalul militar se repune în drepturile avute la data punerii la dispoziție, inclusiv în funcția deținută anterior sau în una echivalentă; acesta primește toate drepturile bănești ce i s-ar fi acordat, corespunzător funcției deținute la data punerii la dispoziție, pentru perioada în care s-a aflat la dispoziție, actualizate cu rata inflației;

e) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. e), în termen de cel mult 3 luni de la înapoierea în țară. În această perioadă, comisii speciale, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General/conducătorul instituției militare, vor cerceta condițiile căderii în captivitate și comportarea celor în

cauză pe timpul acesteia; în funcție de rezultat, cei găsiți nevinovați vor fi încadrați în funcții, iar cei vinovați de fapte ce cad sub incidența legii penale vor fi trecuți în rezervă.

f) pentru personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. f) și g), în termen de 3 luni, care poate fi prelungit cu încă cel mult 3 luni, cu aprobarea conducătorului instituției militare sau a comandanților/șefilor stabiliți de acesta;

(2) Pe durata punerii la dispoziție, personalul militar îndeplinește sarcinile stabilite, în scris, de către comandanții/șefii structurilor militare la dispoziția cărora este pus și beneficiază de solda funcției de bază avută, precum și de celelalte drepturi salariale avute, cu excepția soldei de comandă, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare. Prevederile referitoare la îndeplinirea sarcinilor nu se aplică personalului prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. c) și e).

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), personalul militar prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. a) beneficiază inclusiv de solda de comandă, după caz.

SECȚIUNEA a 3-a *Suspendarea raporturilor de serviciu*

Art. 66. – (1) Raporturile de serviciu ale personalului militar se suspendă în următoarele situații:

a) când se află în concediu fără plată;

b) când se află sub control judiciar și s-a dispus interdicția practicării profesiei în exercitarea căreia a săvârșit fapta;

c) când este în stare de arest preventiv sau de arest la domiciliu;

d) când este dispărut.

(2) Pe perioada suspendării din funcție, personalul militar se eliberează din funcție și nu beneficiază de niciun drept asigurat de instituția militară.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), personalul militar, pe perioada suspendării din funcție, poate beneficia de dreptul la suportarea de către instituția militară a sumelor necesare pentru asigurarea asistenței juridice pentru fapte săvârșite în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, precum și de dreptul de folosință a locuinței de serviciu, iar familia celui dispărut în acțiuni militare de o indemnizație al cărei quantum și condiții de acordare se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 67. – (1) În cazul prevăzut la art. 66 alin. (1) lit. a), raporturile de serviciu se suspendă, în situațiile în care personalul militar:

a) solicită să își urmeze soția sau soțul trimis în străinătate de către ministere, instituții publice, autorități administrative autonome, organe ori alte instituții de specialitate ale administrației publice centrale, pentru îndeplinirea unei misiuni permanente la misiunile diplomatice, la oficiile consulare sau la alte reprezentanțe naționale, structuri și comandamente din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte, pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

b) a fost selecționat pentru a ocupa posturi cu statut de angajat temporar în structurile din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte, în baza aprobării prealabile a conducătorului instituției militare de a participa la selecție;

c) pentru a fi numit într-o funcție civilă, în interesul instituției militare;

d) a fost selecționat să participe, în baza aprobării conducătorului instituției militare, în interes propriu, la programe de formare profesională continuă, în străinătate.

(2) În condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, pentru alte cazuri, temeinic motivate, personalul militar se suspendă din funcție, aflându-se în concediu fără plată pe durată determinată, de cel mult un an, care se poate prelungi cu cel mult un an, cu aprobarea conducătorului instituției militare sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

(3) Durata cumulată a concediilor fără plată, prevăzute la alin. (1) lit. b) și d) și la alin. (2), poate fi de cel mult 5 ani pe parcursul întregii cariere militare.

(4) Perioada concediului fără plată nu constituie vechime în serviciu care se ia în considerare la stabilirea dreptului la pensie, vechime în activitate pentru conferirea Semnului onorific În Serviciul Patriei și/sau pentru acordarea gradației următoare, în condițiile legii.

(5) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a) și d), la stabilirea stagiului în gradul pe care îl are personalul militar se ia în calcul o perioadă egală cu trei pătrimi din durata concediului fără plată.

(6) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b) și c), la stabilirea stagiului în gradul pe care îl are personalul militar se ia în calcul întreaga durată a concediului fără plată.

(7) În situația prevăzută la alin. (2), durata concediului fără plată nu se ia în calcul la stabilirea stagiului în grad.

(8) La încetarea concediului fără plată, instituția are obligația de a numi personalul militar într-o funcție vacantă sau să îl pună la dispoziție în vederea încadrării.

Art. 68. – Situația personalului militar prevăzut la art. 66 alin. (1) lit. b) și c) se soluționează astfel:

a) în cazul în care s-a dispus achitarea, clasarea, încetarea procesului penal, renunțarea la urmărirea penală, precum și în cazul în care s-a propus menținerea în activitate a personalului militar căruia, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, i s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere ori a beneficiat de renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia ori de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei, personalul militar care a fost suspendat din funcție este repus în drepturile avute la data suspendării din funcție, inclusiv în funcția deținută anterior sau în una echivalentă; acesta primește toate drepturile ce i s-ar fi acordat, corespunzător funcției deținute la data suspendării, pentru perioada în care a fost suspendat, actualizate cu rata inflației;

b) personalul militar condamnat la o pedeapsă privativă de libertate cu executarea acesteia, se trece în rezervă începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești definitive;

c) personalul militar căruia, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, i s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, precum și cel care a beneficiat de renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia ori de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei, se trece în rezervă începând cu data pronunțării hotărârii judecătorești definitive.

Art. 69. – Suspendarea raporturilor de serviciu se realizează prin act administrativ individual, care se emite potrivit competențelor și procedurilor stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 4-a

Transferul

Art. 70. – (1) În funcție de nevoile instituțiilor militare, personalul militar poate fi transferat între acestea, în cadrul aceluiași corp de personal militar.

(2) Transferul se realizează prin act administrativ al conducătorului instituției militare din subordinea căreia se transferă, la cererea sau cu acordul, după caz, al conducătorului instituției militare la care se transferă.

Art. 71. – (1) Personalul militar transferat în condițiile prevăzute la art. 70 stabilește noi raporturi de serviciu cu instituția militară în cadrul căreia a fost transferat.

(2) Angajamentele/contractele de școlarizare prevăzute la art. 54, precum și la art. 95 alin. (2) și (3) sunt preluate de instituția militară în cadrul căreia personalul militar în activitate a fost transferat.

CAPITOLUL VI CARIERA MILITARĂ

SECȚIUNEA I Dezvoltarea carierei militare

Art. 72. – (1) Cariera militară reprezintă evoluția profesională a personalului militar în activitate prin ocuparea în mod gradual a funcțiilor din ierarhia militară și dobândirea gradelor militare, de la obținerea acestei calități și până la trecerea în rezervă sau direct în retragere, în condițiile legii.

(2) Cariera militară începe cu acordarea primului grad militar și numirea în prima funcție, în condițiile prezentei legi.

(3) Numirea în prima funcție a personalului militar în activitate se realizează, de regulă, în funcții situate la baza ierarhiei militare, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 73. – (1) Dezvoltarea carierei militare se realizează cu respectarea următoarelor principii:

a) principiul asigurării nevoilor de încadrare cu personal a forțelor armate;

b) principiul competenței și experienței profesionale, conform căruia dezvoltarea carierei militare este condiționată de nivelul pregătirii și experienței profesionale dobândite gradual în sistemul militar și de performanța profesională raportată la modul de îndeplinire a atribuțiilor prevăzute în fișa postului;

c) principiul transparenței și egalității de șanse privind accesul la dezvoltarea carierei militare pentru întregul personal militar în activitate, în acord cu aspirațiile și opțiunile profesionale individuale.

(2) Dezvoltarea carierei militare se realizează prin:

a) numirea în funcții;

b) înaintarea în grad;

c) trecerea dintr-un corp militar în altul;

d) trecerea dintr-o armă, serviciu sau specialitate militară în alta/altul, ori dintr-un domeniu în altul;

e) dobândirea unei alte specialități militare în cadrul aceleiași arme sau aceluiași serviciu.

Art. 74. – (1) Prevederile prezentei legi privind dezvoltarea carierei militare se reglementează prin ordin al conducătorului instituției militare, cu excepția Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne, în cazul cărora se reglementează prin Ghidul carierei militare, pentru fiecare instituție în parte, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(2) Condițiile și criteriile specifice de selecție în vederea dezvoltării carierei militare, organizarea și funcționarea sistemului de management al carierei individuale, precum și competențele privind numirea/eliberarea în/din funcții, cu excepția funcțiilor publice în care numirea se face potrivit legii, se stabilesc pentru fiecare instituție militară, prin ordin al conducătorului acesteia.

(3) Metodologia de organizare și desfășurare a concursului/examenului pentru încadrarea funcțiilor care, potrivit legii, se ocupă în astfel de condiții, se stabilește prin ordin al conducătorului instituției militare.

(4) Modul de definire a funcțiilor care se prevăd în statele de organizare ale structurilor din cadrul instituțiilor militare se stabilește potrivit legii, prin ordine al conducătorilor acestora.

PARAGRAFUL I

Numirea în funcții

Art. 75. – (1) Personalul militar în activitate se numește, de regulă, în funcții corespunzătoare gradului deținut.

(2) Personalul militar în activitate poate fi numit, în raport cu nevoile instituției militare, în funcții prevăzute cu grad superior gradului deținut.

(3) Promovarea în funcție reprezintă eliberarea personalului militar din funcția pe care o ocupă și numirea într-o altă funcție prevăzută cu grad superior sau într-o funcție prevăzută cu același grad dar la un eșalon ori nivel ierarhic superior, precum și eliberarea din funcție de execuție și numirea în funcție de comandă/conducere.

Art. 76. – (1) Personalul militar poate fi eliberat din funcțiile în care este încadrat și numit în funcții echivalente cu cele deținute sau prevăzute cu grad superior ori inferior, în interesul serviciului și fără acordul personalului militar în cauză, prin ordin al conducătorului instituției militare sau al comandanților/șefilor stabiliți de către acesta:

a) în cazul desființării, transformării, redimensionării, reorganizării sau redислоării structurilor din instituțiile militare;

b) în situația împlinirii stagiului maxim în aceeași funcție;

c) ca urmare a propunerii din documentele de evaluare profesională;

d) în situația încheierii mandatului pentru ocuparea unor posturi pe durată determinată;

e) în alte situații care presupun adoptarea de măsuri considerate necesare pentru asigurarea funcționalității și operativității structurilor militare, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) În Ministerul Apărării Naționale, personalul militar nu poate fi numit în funcții prevăzute cu grad inferior celui deținut.

(3) Personalul militar în activitate poate fi eliberat din funcția pe care o ocupă și numit într-o funcție prevăzută cu grad inferior, cel puțin egal gradului deținut, și la solicitarea acestuia.

(4) De regulă, personalul militar în activitate nu poate fi subordonat altuia cu grad inferior. În Ministerul Apărării Naționale nu se admit excepții.

(5) Numirea și promovarea în funcții prevăzute cu grade de general-locotenent, respectiv viceamiral și superioare acestora se fac cu avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

(6) Durata maximă de îndeplinire a atribuțiilor unei funcții se stabilește prin ordin al conducătorului instituției militare.

(7) Prevederile alin. (6) nu se aplică Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații Externe și Serviciului de Protecție și Pază.

Art. 77. – (1) Numirea și promovarea în funcții a personalului militar în activitate, căruia îi sunt incidente reglementări profesionale specifice, stabilite la nivel național, se realizează în baza prezentului statut, cu aplicarea reglementărilor respective, referitoare inclusiv la acordarea gradelor sau treptelor profesionale.

(2) Personalul militar în activitate prevăzut la alin. (1) care, în baza reglementărilor specifice, exercită pe o durată determinată atribuțiile unor funcții militare electivă sau în baza unui contract, la expirarea termenului pentru care a fost ales sau a termenului prevăzut în contractul respectiv, poate fi numit în funcția îndeplinită anterior sau într-o altă funcție corespunzătoare specialității militare și gradului deținut.

(3) Pentru personalul militar prevăzut la alin. (2), în situația în care raporturile de serviciu stabilite în condițiile art. 55 alin. (2) expiră pe durata îndeplinirii funcției militare electivă sau pe bază de contract, acestea se prelungesc până la expirarea termenului pentru care a fost ales sau a termenului prevăzut în contractul respectiv, fără a depăși limita de vârstă până la care personalul militar poate fi menținut în activitate.

(4) Personalul militar trimis în misiune permanentă sau detașat în străinătate este numit în funcții la încetarea misiunii sau detașării cu respectarea regulilor prevăzute la alin. (2) și (3).

Art. 78. – (1) Pentru asigurarea condițiilor optime de desfășurare a activității, personalul militar în activitate beneficiază de:

a) indemnizație de instalare la numirea în prima funcție și indemnizație de mutare la schimbarea locului de muncă în altă localitate, în cuantumurile și condițiile stabilite potrivit reglementărilor legale;

b) locuință de serviciu sau intervenție, accesorie raporturilor de serviciu, fără plata chiriei, dacă nu a deținut sau nu deține locuință proprietate personală nici soțul sau soția acestuia, în localitatea în care își desfășoară activitatea militarul, ori în localitățile aflate la distanță mai mică de 30 de kilometri față de aceasta, măsurată între cele două localități, pe calea de comunicație rutieră cea mai scurtă, între indicatoarele de ieșire/intrare din/în localitate;

c) locuință de intervenție sau de protocol pe timpul detașării și al îndeplinirii unor misiuni în altă localitate, ori decontarea cheltuielilor de cazare;

d) compensație lunară pentru chirie, de până la 50% din solda lunară, în situația în care nu se poate asigura dreptul prevăzut la lit. b) sau nu locuiește în cămin militar. Condițiile de acordare și cuantumul concret al compensației lunare pentru chirie se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

(2) Beneficiază de dreptul prevăzut la alin.(1) lit. b) și personalul militar în activitate care a deținut, acesta ori soțul/soția, locuință proprietate personală în localitatea în care își desfășoară activitatea militarul, ori în localitățile aflate la distanță mai mică de 30 de kilometri față de aceasta, măsurată între cele două localități, pe calea de comunicație rutieră cea mai scurtă, între indicatoarele de ieșire/intrare din/în localitate, dar a pierdut dreptul de proprietate prin punerea în aplicare a unei hotărâri judecătorești sau în virtutea altor prevederi legale, din motive care nu i se pot imputa.

Art. 79. – (1) Pentru asigurarea condițiilor de îndeplinire a misiunilor specifice instituțiilor de apărare, ordine publică și securitate națională, în raport cu standardele de performanță profesională, personalului militar și civil din aceste instituții i se poate acorda titlul de specialist de clasă în armele, serviciile, specialitățile militare și domeniile din care face parte.

(2) Titlul de specialist de clasă este ierarhizat, în ordinea crescătoare a calificării pe 3 niveluri: clasa a 3-a, clasa a 2-a și clasa 1. Acesta se obține/menține și se retrogradează/retrage potrivit condițiilor, criteriilor și standardelor de performanță stabilite pentru clasa respectivă, prin ordin al conducătorului instituției militare.

(3) Metodologia și competențele privind acordarea, menținerea, retrogradarea dintr-o clasă superioară în una inferioară și retragerea titlului de specialist de clasă se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

PARAGRAFUL al 2-lea *Acordarea și înaintarea în grad*

Art. 80. – (1) Înaintarea în gradele militare se realizează în ordinea ierarhică a acestora, în raport cu nevoile și posibilitățile forțelor armate, pe baza competenței și conduitei profesionale a personalului militar, consemnate în documentele de evaluare profesională.

(2) Numărul de militari care urmează să fie înaintați în grad la termen în anul următor se stabilește pe categorii de cadre militare și grade de către conducătorul instituției militare.

Art. 81. – (1) Personalul militar în activitate se înaintează în gradul următor, la termen, potrivit prevederilor art. 80, dacă îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

a) a împlinit stagiul minim în grad prevăzut de prezentul statut sau îndeplinește acest stagiul în cursul anului calendaristic respectiv;

b) a fost apreciat pe întreaga perioadă a stagiului minim în grad, iar cel care a depășit acest stagiul și în ceilalți ani premergători înaintării în grad, cel puțin cu calificativul „bun”. Anii în care i s-au acordat calificative inferioare acestuia nu se socotesc la calculul stagiului minim în grad;

c) este încadrat într-o funcție prevăzută cel puțin cu gradul în care urmează să fie înaintat;

d) îndeplinește celelalte condiții stabilite prin actele normative prevăzute la art. 74 alin. (1).

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a), personalul militar în activitate din structurile Ministerului Apărării Naționale poate fi înaintat în gradul următor numai după împlinirea stagiului minim în gradul deținut. Durata stagiului în grad se calculează de la data prevăzută în ordinul de acordare sau de înaintare în gradul deținut.

(3) Se exceptează de la condiția aprecierii pe întreg stagiul minim în grad personalul militar pentru perioadele în care s-a aflat în concediu fără plată sau în concediu pentru creșterea și îngrijirea copilului.

Art. 82. – (1) Personalul militar în activitate poate fi înaintat în gradul următor înainte de termen dacă a împlinit cel puțin jumătate din stagiul minim în gradul deținut, a fost apreciat în această perioadă cel puțin cu calificativul „foarte bun”, are rezultate profesionale recunoscute și atestate și îndeplinește condițiile prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. c) și d), precum și în mod excepțional, în condițiile prevăzute la art. 20 lit. a).

(2) Personalul militar care, de la ultima înaintare în grad, a fost condamnat penal sau a fost sancționat ca urmare a hotărârii consiliilor de onoare precum și cel aflat în perioada stagiului primului grad corespunzător corpului din care face parte nu face obiectul înaintării în grad înainte de termen.

(3) Pe parcursul întregii cariere militare, cadrele militare în activitate pot beneficia de cel mult două înaintări în grad înainte de termen și/sau în mod excepțional, cu excepția celor care execută misiuni speciale sau în afara teritoriului național.

Art. 83. – (1) În timp de război, personalul militar în activitate, precum și cel în rezervă mobilizat sau concentrat, poate fi înaintat în gradul următor corespunzător corpului de personal militar din care face parte, dacă a împlinit stagiul minim în grad, a îndeplinit atribuțiile și a executat misiunile ce i s-au încredințat, fără a se impune respectarea celorlalte condiții prevăzute pentru timp de pace.

(2) Personalul militar prevăzut la alin. (1), care se distinge în îndeplinirea misiunilor, poate fi înaintat în gradul următor și înainte de termen.

(3) Înaintarea în grad a personalului militar în condițiile alin. (1) și (2) se face în limita necesarului prevăzut în statele de organizare.

Art. 84. – (1) În timp de pace, înaintarea în grad are loc:

a) la termen, de regulă o dată pe an, la data stabilită prin ordin al conducătorului instituției militare;

b) înainte de termen, la datele stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare;

c) în mod excepțional, în tot cursul anului.

(2) Propunerile privind acordarea gradelor de generali/amirali, respectiv înaintarea în grad a generalilor/amiralilor se promovează la numirea în funcții, precum și cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României.

(3) În timp de război, înaintarea în grad la termen și înainte de termen se realizează la datele stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, iar în mod excepțional în tot cursul anului.

Art. 85. – (1) Acordarea gradului și înaintarea în grad se realizează astfel:

a) pentru gradele de generali și amirali în activitate, prin decret al Președintelui României, la propunerea conducătorului instituției militare, după consultarea de către acesta a consiliului director sau a colegiului instituției militare, după caz. Pentru personalul din structurile Ministerului Apărării Naționale, propunerile se promovează în baza hotărârilor comisiilor de selecție;

b) pentru gradele de ofițeri în activitate, cu excepția celor prevăzute la lit. a), prin ordin al conducătorului instituției militare pe timp de pace, iar pe timp de război prin ordin al comandanților/șefilor stabiliți de acesta;

c) pentru gradele de maiștri militari și subofițeri în activitate, prin ordin al conducătorului instituției militare sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta;

d) pentru gradele de gradat în activitate, prin ordin al comandanților/șefilor stabiliți de către conducătorul instituției militare.

(2) În timp de pace, acordarea gradelor se realizează:

a) după absolvirea studiilor, cursurilor și programelor de formare, la data stabilită de conducătorul instituției militare, celor prevăzuți la art. 37 alin. (1) lit. a), b), c), e) și h), art. 38 alin. (1) lit. a), art. 39 alin. (1) lit. a), b) și d) și art. 40 alin. (1);

b) în tot cursul anului, celor prevăzuți la art. 37 alin. (1) lit. d), f), g) și i), art. 38 alin. (1) lit. b) și c) și art. 39 alin. (1) lit. c), e) și f).

(3) În timp de război, acordarea gradelor se realizează în tot cursul anului.

Art. 86. – (1) Personalul militar în activitate, cu grade de până la locotenent-colonel/căpitan-comandor inclusiv, care îndeplinește condițiile privind înaintarea în gradul următor, cu excepția celei prevăzute la art. 81 alin. (1) lit. c), sunt înaintați în gradul următor odată cu trecerea în rezervă sau direct în retragere prin aplicarea art. 96 alin. (1) lit. a), c) și d).

(2) Ofițerilor în activitate cu grade de colonel/comandor, care îndeplinesc funcții prevăzute cu grade de general/similar, li se poate acorda gradul de general de brigadă – cu o stea/similar la trecerea în rezervă sau direct în retragere, prin aplicarea prevederilor art. 96 alin. (1) lit. a), c) și d).

PARAGRAFUL al 3-lea

Trecerea dintr-un corp militar în altul, dintr-o armă sau serviciu/în alta/altul și dobândirea altei specialități militare

Art. 87. – Trecerea dintr-un corp militar în altul se realizează în condițiile prevăzute la art. 37 alin. (1) lit. e), f) și g), art. 38 alin. (1) lit. c) și art. 39 alin. (1) lit. b), d) și e).

Art. 88. – Trecerea dintr-o armă, serviciu sau specialitate în alta/altul, ori dintr-un domeniu în altul și dobândirea altei specialități militare în cadrul aceleiași arme sau aceluiași serviciu se poate efectua, în cadrul aceluiași corp de personal militar și în raport cu nevoile forțelor armate, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 2-a

Stagiile minime în grad

Art. 89. – (1) În timp de pace, stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor a personalului militar în activitate se stabilește astfel:

A. Pentru ofițeri:

a) sublocotenent/aspirant: 3 ani;

b) locotenent: 6 ani;

- c) căpitan: 6 ani;
- d) maior și locotenent-comandor: 6 ani;
- e) locotenent-colonel și căpitan-comandor: 7 ani;
- f) colonel/comandor: 2 ani.

B. Pentru maiștri militari și subofițeri:

- a) maistru militar clasa a IV-a, respectiv sergent: 7 ani;
- b) maistru militar clasa a III-a, respectiv plutonier: 7 ani;
- c) maistru militar clasa a II-a, respectiv plutonier-major: 7 ani;
- d) maistru militar clasa I, respectiv plutonier adjutant: 7 ani.

C. Pentru gradați și soldați:

- a) soldat: 4 ani;
- b) fruntaș: 5 ani;
- c) caporal: 6 ani.

(2) Pentru gradele de generali/similari nu se stabilesc stagii minime în grad.

(3) În timp de război, stagiul minim în grad se reduce la jumătate pentru personalul militar în activitate și cel în rezervă care este concentrat sau mobilizat. Timpul cât personalul militar este încadrat în structuri din zona acțiunilor militare se socotește dublu la calculul stagiului minim în grad.

Art. 90. – (1) La calculul stagiului minim în grad nu se ia în considerare timpul în care personalul militar în activitate a absentat de la program din cauza incapacității temporare de muncă, dacă absențele însumate depășesc 365 de zile pe parcursul a 2 ani calendaristici consecutivi, iar incapacitatea de muncă nu a survenit în timpul și din cauza îndeplinirii serviciului militar.

(2) La stabilirea stagiului în gradul pe care îl are personalul militar aflat în concediu pentru creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii, se ia în calcul o perioadă egală cu întreaga durată a concediului.

Art. 91. – (1) În timp de pace, stagiul minim în grad pentru personalul militar în rezervă este mai mare cu un an decât cel prevăzut la art. 89, iar în timp de război este cel de la articolul respectiv.

(2) La chemarea în activitate a personalului prevăzut la alin. (1), pentru stabilirea stagiului în gradul pe care îl are, i se iau în calcul trei pătrimi din stagiul în gradul deținut ca rezervist.

Art. 92. – (1) Stagiul minim în grad se reduce cu un an pentru personalul militar în activitate care, pe întreaga durată a stagiului, deține calificarea de personal navigant de aviație, de parașutist sau de scafandru, precum și pentru personalul ambarcat pe submarine și nave stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Stagiul minim în primul grad al personalului militar în activitate format prin absolvirea studiilor militare se reduce proporțional cu durata studiilor care depășește 3 ani pentru ofițeri, respectiv 1 an pentru maiștri militari.

(3) Timpul cât personalul militar în activitate a fost condamnat la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării sub supraveghere ori cu executarea acesteia, însă a fost amnistiat sau grațiat înainte de a începe executarea, precum și timpul cât personalul militar în rezervă a fost condamnat la închisoare cu executarea pedepsei într-un loc de detenție sau prin muncă fără privare de libertate, nu se ia în calculul stagiului minim în grad, cu excepția cazurilor când, în urma rejudecării cauzei, instanța competentă a pronunțat achitarea.

SECȚIUNEA a 3-a

Evaluarea și dezvoltarea profesională a personalului militar în activitate

Art. 93. – (1) Evaluarea profesională a personalului militar în activitate se realizează anual și, după caz, periodic, se consemnează în documente de evaluare și vizează performanța profesională, precum și competențele, atitudinile și aptitudinile profesionale.

(2) Documentele de evaluare se au în vedere la fundamentarea deciziilor privind selecția în vederea dezvoltării carierei militare.

(3) Rezultatul evaluării profesionale se exprimă prin unul din calificativele: „excepțional”, „foarte bun”, „bun”, „corespunzător”, „mediocru” sau „necorespunzător”.

(4) Personalului militar în rezervă i se întocmesc documente de evaluare a activității militare în urma participării la concentrări/programe de instruire.

(5) Metodologia de realizare a evaluării profesionale a personalului militar în activitate și de valorificare a acestuia în vederea dezvoltării carierei militare în timp de pace, precum și sistemul de evaluare în timp de război se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 94. – (1) Instituția militară asigură dezvoltarea profesională a personalului militar în activitate prin forme de perfecționare a pregătirii profesionale organizate în cadrul acesteia potrivit legii, corespunzător nevoilor de îndeplinire a obiectivelor instituției, posibilităților și opțiunilor individuale de dezvoltare a carierei militare.

(2) Personalul militar în activitate poate fi trimis la studii sau alte forme de perfecționare a pregătirii profesionale în afara instituției militare, organizate în țară sau în străinătate.

(3) Selecția și participarea personalului militar în activitate la studiile și la formele de perfecționare a pregătirii profesionale se realizează conform legii și în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(4) Personalul militar menținut în activitate în condițiile prevăzute la art. 55 alin. (4) nu poate fi trimis la studii sau alte forme de perfecționare a pregătirii profesionale de către instituția militară.

Art. 95. – (1) Cheltuielile ocazionate de participarea personalului militar în activitate trimis în interesul serviciului la studii și la alte forme de perfecționare a pregătirii profesionale, organizate în afara instituției militare, în țară sau în străinătate, se suportă din bugetul instituției militare din care provine personalul în cauză sau din alte surse de finanțare, potrivit legii.

(2) Personalul militar prevăzut la alin. (1) încheie un angajament cu instituția militară, înainte de participarea la studii sau forme de pregătire, prin care se obligă să le absolve și să își desfășoare activitatea în cadrul acesteia o anumită perioadă de la finalizarea pregătirii, iar în situația neabsolvirii ori încetării raporturilor de serviciu din inițiativa sau din motive imputabile lui înainte de expirarea perioadei respective, să restituie cheltuielile, integral, respectiv proporțional cu perioada din angajament rămasă neefectuată, conform normelor stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(3) Încheie un angajament cu instituția militară, în condițiile stabilite la alin. (2), și personalul militar din Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe care urmează forme de perfecționare a pregătirii profesionale desfășurate în interesul serviciului în unități și instituții de învățământ militare sau în centre de pregătire/similare, proprii sau externe.

SECȚIUNEA a 4-a

Încetarea raporturilor de serviciu

Art. 96. – (1) Personalul militar în activitate încheie cariera militară prin trecerea în rezervă sau direct în retragere după caz, în una dintre următoarele situații:

- a) la împlinirea vârstei standard de pensionare ori a limitelor de vârstă prevăzute de prezentul statut;
- b) la împlinirea vârstei care conferă dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare, în condițiile legii;
- c) când este clasat „inapt pentru serviciul militar” de către comisiile de expertiză medico-militară;
- d) după expirarea perioadei de punere la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a clasării „apt limitat” de către comisiile de expertiză medico-militară, atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare pe care starea de sănătate să-i permită să o îndeplinească;
- e) când, în urma desființării, transformării, redimensionării, reorganizării sau redislocării unor structuri militare și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sunt posibilități pentru a fi încadrat în alte funcții sau structuri, precum și pentru alte motive sau nevoi ale instituției militare;
- f) la expirarea raporturilor de serviciu stabilite pe durată determinată, dacă una dintre părți nu este de acord cu continuarea acestora;
- g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;
- h) prin demisie, care se notifică instituției militare cu cel puțin 30 de zile înainte de data la care se solicită trecerea în rezervă;
- i) când manifestă dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii militare și de specialitate;
- j) când comite abateri disciplinare, în urma cărora i s-a aplicat sancțiunea trecerii în rezervă;

k) când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, i s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, precum și în cazurile când a beneficiat de renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia ori de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

l) când, pentru o infracțiune săvârșită cu intenție, i s-a aplicat prin hotărâre judecătorească pedeapsa amenzii penale sau pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării sub supraveghere, precum și în cazurile când a beneficiat de renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării acesteia ori de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;

m) când a fost condamnat prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia;

n) când nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art. 5 lit. a), g) și h);

o) când încalcă prevederile art. 11;

p) în cazul în care nu a fost acordat sau a fost retras avizul pentru eliberarea/revalidarea certificatului de securitate/autorizației de acces la informații clasificate, din motive imputabile persoanei verificate, în conformitate cu prevederile cadrului normativ cu aplicabilitate în domeniu;

q) după expirarea perioadei de punere la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a limitării nivelului de acces la informații clasificate, atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare gradului deținut cu o prevedere a nivelului de acces la informații clasificate înscrisă în fișa postului, la nivelul acordat după limitare;

r) când este apreciat prin documentele de evaluare profesională cu calificativul „necorespunzător” doi ani, consecutiv ori, când nu se identifică o funcție adecvată, în cazul prevăzut la art. 64 alin. (1) lit. f);

s) când s-a stabilit că dobândirea calității de personal militar în activitate s-a realizat ca urmare a săvârșirii unei infracțiuni constatate de către instanța de judecată, prin hotărâre judecătorească definitivă.

(2) Trecerea în rezervă sau direct în retragere se realizează:

a) din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c), e), l), m), n), p), q), r) și s), cu excepția personalului militar din cadrul Serviciului Român de Informații care se trece în rezervă sau direct în retragere la propunerea comandanților/șefilor structurilor din care face parte personalul în cauză, numai în situația prevăzute de lit. l);

b) la propunerea comandanților/șefilor structurilor din instituțiile militare, în urma hotărârii definitive a consiliilor de onoare, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. i), j), k) și o), cu excepția personalului militar din cadrul Serviciului Român de Informații, care se trece în rezervă sau direct în retragere la propunerea comandanților/șefilor structurilor din care face parte personalul în cauză, numai în situația prevăzută de lit. k);

c) la propunerea comandanților/șefilor structurilor instituției militare din care face parte personalul în cauză, înaintată ierarhic, în condițiile prevăzute la alin. (1) lit. d), f) și g);

d) la cererea personalului militar, înaintată ierarhic, în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. b) și h).

(3) În condițiile prevăzute la alin. (2) lit. b), consiliile de onoare pot propune trecerea în rezervă sau menținerea în activitate. Decizia privind trecerea în rezervă sau menținerea în activitate a personalului militar condamnat pentru săvârșirea de infracțiuni se adoptă, pe baza acestor propuneri, numai după soluționarea definitivă a cauzei.

(4) Până la data trecerii în rezervă prin demisie, personalul militar în cauză este obligat să îndeplinească atribuțiile funcției în care este încadrat, precum și toate îndatoririle ce îi revin, inclusiv predarea funcției.

Art. 97. – Prin excepție de la prevederile art. 96 alin. (1) lit. c) și d), personalul militar clasat „inapt pentru serviciul militar” încadrat în gradul III de invaliditate sau clasat „apt limitat pentru serviciul militar” de către comisiile de expertiză medico-militară, din cauza afecțiunilor dobândite ca urmare a acțiunilor de luptă, accidentelor, catastrofelor și a altor asemenea evenimente intervenite din cauza participării la misiunile și operațiile în afara teritoriului statului român, cele pentru contracararea și limitarea efectelor acțiunilor teroriste, cele de poliție aeriană și de intervenție cu nave, precum și alte misiuni cu potențial ridicat de risc, desfășurate pe teritoriul național poate fi menținut sau rechemat în activitate ori încadrat în funcții civile fără examen sau concurs, după caz, la cerere, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 98. – (1) Personalul militar nu poate fi trecut din activitate în rezervă:

a) prin demisie, pe timpul stării de urgență, de asediu, de mobilizare sau de război, precum și pe timpul executării misiunilor și operațiilor în afara teritoriului statului român;

b) când nu îndeplinește condițiile de pensionare și se află în incapacitate temporară de muncă fiind internat în spitale ori sanatorii, se găsește în concedii medicale sau în concediu pentru creșterea/îngrijirea copilului, iar personalul militar femei nici în perioada gravidității, a concediului de risc maternal și a celui de maternitate.

(2) Dispozițiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în situațiile prevăzute la art. 96 alin. (1) lit. g), h), j), k), l), m), n), o), p) și q).

Art. 99. – (1) Personalul militar trecut în rezervă sau direct în retragere beneficiază de pensie militară de stat, potrivit legii.

(2) Personalului militar căruia i s-a conferit Semnul onorific În Serviciul Patriei pentru 15, 20 și respectiv 25 de ani de activitate în domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al cuantumului pensiei militare de stat.

Art. 100. – (1) Limitele de vârstă până la care personalul militar în rezervă poate fi menținut în evidență sunt de 63 de ani pentru cadrele militare și de 58 de ani pentru gradați și soldați.

(2) Personalul militar în activitate și în rezervă se trece direct în retragere și se scoate din evidența militară, în condițiile prevăzute la art. 46.

(3) Personalul militar în activitate și în rezervă se scoate din evidența militară în urma decesului, conform procedurii stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 101. – (1) Trecerea personalului militar din activitate în rezervă sau direct în retragere se realizează prin:

a) decret al președintelui României, pentru ofițerii cu grade de generali/amirali;

b) ordin al conducătorului instituției militare, pentru ofițeri, alții decât cei prevăzuți la lit. a);

c) ordin al comandanților/șefilor stabiliți de către conducătorul instituției militare, pentru maiștri militari, subofițeri, gradați și soldați.

(2) Trecerea personalului militar din rezervă în retragere se realizează conform normelor de evidență militară, elaborate de către Statul Major General, potrivit legii.

Art. 102. – Personalul militar în activitate care a încheiat angajament/contract de școlarizare cu instituția militară, prin care se obligă să îndeplinească serviciul militar o anumită perioadă de timp, în situația în care nu respectă angajamentul/contractul de școlarizare și este trecut în rezervă prin aplicarea uneia dintre prevederile de la art. 96 alin. (1) lit. g) - r) este obligat să restituie cheltuielile de întreținere și instruire pe timpul școlarizării, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

SECȚIUNEA a 5-a

Degradarea militară și scoaterea din evidență

Art. 103. – Degradarea militară se aplică în condițiile prevăzute de legea penală, personalului militar în activitate, în rezervă și în retragere, condamnat la pedeapsa complementară a degradării militare prin hotărâre judecătorească.

Art. 104. – Personalul militar în rezervă și în retragere, care a renunțat la cetățenia română sau nu mai are domiciliul în țară se scoate din evidența militară.

Art. 105. – Personalul militar prevăzut la art. 103 și 104 se scoate din evidența militară prin:

a) ordin al conducătorului instituției militare, pentru ofițerii care au avut grade de general și amiral;

b) ordin al comandanților/șefilor stabiliți de conducătorul instituției militare, pentru ofițeri, alții decât cei prevăzuți la lit. a), precum și pentru maiștri militari, subofițeri, gradați sau soldați.

Art. 106. – (1) În cazul în care intervine o altă hotărâre judecătorească, prin care s-a pronunțat achitarea sau prin care nu se mai aplică pedeapsa complementară a degradării militare, personalul militar în cauză este reluat în evidența militară, cu gradul avut, prin ordinul celor care au dispus scoaterea din evidență. În această situație, timpul cât a fost degradat se include în calculul stagiului în grad.

(2) Personalul militar căruia i s-a aplicat degradarea militară și care a fost amnistiat sau grațiat de pedeapsa complementară a degradării militare, precum și cel care a fost reabilitat poate fi reluat în evidența

militară în raport cu nevoile forțelor armate, caz în care i se poate reda orice grad militar, până la gradul deținut anterior, inclusiv.

(3) Personalul militar în rezervă care a fost scos din evidența militară, a redobândit cetățenia română și are domiciliul în țară poate fi reluat în evidență.

(4) Redarea gradului militar potrivit alin. (1) și (2) se face prin:

a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali;

b) ordin al șefului Statului Major General, respectiv al conducătorului instituției militare ori al comandanților/șefilor desemnați de acesta, pentru personalul militar, cu excepția celui prevăzut la lit. a).

(5) Redarea gradului militar ca urmare a amnistierii, grațierii sau reabilitării nu atrage, de drept, rechemarea în activitate, iar timpul cât personalul militar a fost degradat nu se ia în calculul stagiului în grad și al vechimii ca personal militar în activitate.

SECȚIUNEA a 6-a **Reconversia profesională**

Art. 107. – (1) Personalul militar în activitate din Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Interne poate beneficia de măsuri de reconversie profesională, prin aplicarea, în mod corespunzător, a reglementărilor existente pe plan național, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Măsurile de reconversie profesională se asigură de către instituția militară în cooperare cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice și cu alte structuri guvernamentale și neguvernamentale implicate în procesul de ocupare a forței de muncă, pe baza acordurilor sau protocoalelor încheiate în acest sens.

(3) Instituția militară poate desfășura programe de formare profesională în instituțiile proprii de învățământ sau pe baza contractelor încheiate cu furnizorii serviciilor de formare profesională din sectorul public ori privat, autorizați în condițiile legii.

(4) Cheltuielile pentru reconversia profesională se suportă din bugetul instituției militare și din alte surse atrase în condițiile legii, în limita fondurilor cu această destinație.

Art. 108. – Personalul militar din structurile Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului Afacerilor Interne care urmează să fie trecut în rezervă ori direct în retragere în condițiile prevăzute la art. 96 alin.

(1) lit. a) - f) beneficiază de măsuri de reconversie profesională în următoarea ordine de priorități:

a) cel care nu îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensie;

b) cel care îndeplinește condițiile pentru a beneficia de pensie anticipată sau anticipată parțială;

c) cel care îndeplinește condițiile pentru a li se acorda pensie la împlinirea vârstei standard de pensionare.

CAPITOLUL VII **DISPOZIȚII SPECIFICE PERSONALULUI MILITAR ÎN REZERVĂ ȘI ÎN RETRAGERE**

Art. 109. – (1) Personalul militar în rezervă, pe timpul cât este concentrat sau mobilizat, are aceleași îndatoriri și beneficiază de aceleași drepturi stabilite prin prezentul statut pentru personalul militar în activitate.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), personalul militar în rezervă, pe timpul cât este concentrat sau mobilizat, poate păstra calitatea de membru al partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice, precum și al sindicatelor din care face parte, fiindu-i interzisă desfășurarea oricăror activități care contravin principiului unității de comandă sau ordinii și disciplinei militare.

(3) Prevederile prezentei legi referitoare la recompense, răspunderea juridică, evaluare profesională și sancțiuni disciplinare se aplică și personalului militar în rezervă, pe timpul cât acesta este concentrat sau mobilizat.

(4) Membrii de familie ai personalului militar în rezervă beneficiază, pe timpul cât acesta este concentrat sau mobilizat, de drepturile prevăzute de prezenta lege pentru membrii de familie ai personalului militar în activitate.

Art. 110. – În timp de pace, personalul militar în rezervă poate fi înaintat în gradul următor, în raport cu nevoile forțelor armate, după expirarea stagiului minim în grad, dacă a obținut rezultate bune și foarte bune pe timpul concentrării/programului de instruire și a fost propus prin documentele de evaluare a activității militare, cel mult până la gradul corespunzător celei mai mari funcții îndeplinite în activitate sau până la gradul corespunzător funcției în care este repartizat în planul de mobilizare.

Art. 111. – (1) Cu ocazia Zilei Naționale a României, precum și cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României, pentru servicii excepționale aduse națiunii prin contribuția deosebită la promovarea valorilor naționale, personalul militar în rezervă și în retragere poate fi înaintat în gradul următor, indiferent de nivelul funcțiilor îndeplinite în activitate sau în care a fost repartizat în planurile de mobilizare.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), coloneilor și comandorilor li se poate acorda gradul de general de brigadă/similar, maiștrilor militari șefi și plutonierilor adjutanți șefi li se poate acorda gradul de sublocotenent/aspirant, iar caporalilor șefi li se poate acorda gradul de sergent.

(3) Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului celor prevăzuți la alin. (1) și (2) se realizează prin:

a) decret al Președintelui României, pentru ofițerii cu grade de generali și amirali, la propunerea conducătorului instituției militare sau a structurilor asociative ale personalului militar în rezervă și retragere constituite potrivit legii, după însușirea și promovarea acestora de către instituția militară din care au provenit;

b) ordin al șefului Statului Major General/conducătorului instituției militare sau al comandanților/șefilor stabiliți de acesta pe timp de pace, iar pe timp de război prin ordin al comandanților/șefilor stabiliți de acesta.

Art. 112. – (1) Personalului militar care are o vechime în serviciul militar de cel puțin 15 ani și s-a distins prin activitatea desfășurată, precum și celui care a adus patriei servicii deosebite, indiferent de vechimea în serviciul militar, i se poate acorda dreptul de a purta uniforma militară.

(2) Personalul militar în rezervă sau în retragere are obligația de a nu desfășura activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de comportare ostășească, atunci când poartă uniforma militară.

(3) Încălcarea obligației prevăzute la alin. (2) conduce la retragerea dreptului de a purta uniformă militară.

(4) Criteriile privind acordarea și retragerea dreptului de port al uniformei militare, precum și situațiile în care personalul militar în rezervă și în retragere poate purta uniforma militară se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 113. – (1) Personalul militar în rezervă și în retragere, pensionar militar, are dreptul gratuit la asistență medicală și medicamente în condițiile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. a) și are acces, împreună cu familia, la cercurile militare, casele de odihnă, sanatoriile, căminele militare și la alte amenajări culturale, recreative sau sportive, beneficiind de înlesniri stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și personalul militar în rezervă și în retragere, foști pensionari militari de invaliditate cauzată de accidente în serviciu ori boli contactate în timpul sau din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, care ulterior au optat pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

(3) Membrii familiilor personalului militar în rezervă și în retragere, pensionari militari, beneficiază gratuit de drepturile prevăzute la art. 17 alin. (1) lit. a), precum și de înlesniri, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, privind accesul la cercurile militare, casele de odihnă, sanatoriile, căminele militare și la alte amenajări culturale, recreative sau sportive.

Art. 114. – Pentru menținerea legăturii personalului militar în rezervă și în retragere cu preocupările curente din cadrul instituției militare, aceasta organizează acțiuni de informare cu privire la diverse aspecte de interes ale exercitării profesiei militare.

Art. 115. – (1) Personalul militar trecut în rezervă sau în retragere poate beneficia de măsuri de asistență postcarieră, în condițiile prevăzute prin ordin al conducătorului instituției militare.

(2) Măsurile de asistență postcarieră aplicabile personalului militar trecut în rezervă sau în retragere, sunt:

a) consiliere în rezolvarea problemelor specifice;

- b) îndrumare în relația cu structurile din cadrul instituției militare sau cu autoritățile din afara acestora pentru asigurarea drepturilor de cazare, tratament ori a altor drepturi sau înlesniri ce i se cuvin, potrivit legii;
 - c) măsuri speciale de asistență și solidaritate socială, pentru personalul militar aflat în dificultate din cauza vârstei înaintate sau a stării de sănătate, ori din alte asemenea cauze;
 - d) alte măsuri prevăzute de lege.
- (3) Măsurile de asistență postcarieră se asigură, la cerere, de către instituția militară, în colaborare cu alte structuri guvernamentale sau neguvernamentale care au atribuții în legătură cu acest domeniu.

CAPITOLUL VIII DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 116. – (1) Sistemul de evidență nominală, statistică și în sistem informatizat a personalului militar în activitate și în rezervă, precum și normele metodologice privind gestiunea resurselor umane, în timp de pace și în timp de război, se stabilesc prin ordin al conducătorului instituției militare, mai puțin pentru situațiile reglementate prin lege.

(2) Actul oficial prin care se dovedește vechimea în serviciu și funcțiile îndeplinite de personalul militar în cadrul instituțiilor militare este fișa matricolă și/sau, după caz, alte înscrisuri doveditoare.

(3) Calitatea de personal militar se dovedește prin documente stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 117. – Prevederile prezentei legi referitoare la îndatoriri, obligații, interzicerea și restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți se aplică și studenților și elevilor din instituțiile militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor, persoanelor aflate în programele de formare a gradaților și soldaților, precum și celorlalte persoane care îndeplinesc serviciul militar obligatoriu pe timpul stării de asediu, stării de mobilizare și stării de război.

Art. 118. – (1) Pentru domenii de activitate specifice, stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare, criteriile și standardele de performanță, precum și condițiile referitoare la proveniența personalului militar în activitate se stabilesc prin ordin.

(2) Personalul militar încadrat în structuri din domeniile stabilite potrivit alin. (1), care nu mai îndeplinește criteriile și standardele de performanță, poate fi numit într-o funcție echivalentă sau inferioară celei deținute prevăzută cu grad cel puțin egal gradului deținut, în oricare dintre structurile instituției militare, sau poate fi pus la dispoziția structurii de management resurse umane a instituției militare în vederea încadrării, după analizarea fiecărui caz în parte de către o comisie constituită în acest scop și după consultarea personalului în cauză, potrivit ordinului conducătorului instituției militare.

(3) Numirea în funcție și punerea la dispoziție, prevăzute la alin. (2), se realizează prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 119. – (1) Contractele de exercitare a profesiei de cadru militar, respectiv contractele încheiate de către soldații și gradații profesioniști, precum și celelalte angajamente și contracte încheiate de către personalul militar în activitate cu sau în cadrul instituției militare, înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile până la data expirării termenelor pentru care au fost încheiate.

(2) La expirarea termenelor pentru care au fost încheiate contractele prevăzute la alin. (1), personalul militar în activitate stabilește raporturi de serviciu pe durată nedeterminată cu instituția militară, în condițiile legii.

(3) Prevederile art. 40 alin. (2) se aplică inclusiv soldaților și gradaților profesioniști trecuți în rezervă cu cel mult 4 ani înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 120. – Prevederile referitoare la ofițeri, maiștri militari și subofițeri în rezervă și în retragere, pensionari militari, se aplică și celor aflați în plată la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 121. – Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au calitatea de personal militar în rezervă, indiferent de proveniență, sunt considerate rezerviști în sensul prevăzut la art. 2 alin. (4) lit. a).

Art. 122. – (1) Personalul militar trecut în rezervă sau direct în retragere poate fi angajat, potrivit legii, pe baza documentelor de absolvire a studiilor militare sau a echivalării acestora potrivit nomenclatorului

elaborat de instituțiile militare și Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu avizul Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

(2) Funcțiile îndeplinite de personalul militar în activitate se echivalează cu funcții civile în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 123. – (1) Categoriile de personal aeronautic din instituțiile militare care desfășoară activități aeronautice militare, îndatoririle și drepturile acestuia se stabilesc prin lege.

(2) Promovarea, limitele de vârstă, condițiile de menținere în magistratură, și celelalte aspecte ale carierei profesionale ale judecătorilor și procurorilor militari, precum și relațiile decurgând din structura ierarhică specifică, în ceea ce privește exercitarea atribuțiilor judiciare, sunt supuse normelor care reglementează statutul de magistrat.

(3) În exercitarea atribuțiilor profesionale specifice ofițerilor medici, farmaciști și subofițeri sanitari, soldaților și gradaților sanitari le sunt aplicabile normele statutului de medic, farmacist și asistent medical

Art. 124. – Ofițerii, maiștrii militari, subofițerii și gradații și soldații decedați în perioada în care se află în activitate, precum și ofițerii în rezervă și în retragere, decedați, au dreptul la onoruri militare în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției militare.

Art. 125. – (1) Gradele de maistru militar principal și plutonier adjutant principal, acordate cadrelor militare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înlocuiesc cu gradele de maistru militar șef, respectiv plutonier adjutant șef.

(2) Gradele de caporal clasa a III-a și clasa a II-a prevăzute de Legea nr. 384/2006 privind statutul gradaților și soldaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare, se înlocuiesc cu gradul de caporal, cei în cauză beneficiind de salarizare la nivelul gradului de caporal clasa a II-a, potrivit legii.

(3) Gradul de caporal clasa I prevăzut de Legea nr. 384/2006 privind statutul gradaților și soldaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare se înlocuiește cu gradul de caporal șef, cei în cauză beneficiind de salarizare la nivelul gradului de caporal clasa I, potrivit legii.

Art. 126. – (1) Maiștrii militari în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a V-a se înaintează în gradul de maistru militar clasa a IV-a, iar stagiul efectuat în gradul de maistru militar clasa a V-a li se valorifică la calculul stagiului minim pentru înaintarea în gradul de maistru militar clasa a III-a.

(2) Maiștrii militari în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a IV-a se înaintează în gradul de maistru militar clasa a III-a.

(3) Subofițerii în activitate și în rezervă care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de sergent-major se înaintează în gradul de plutonier.

(4) Maiștrilor militari și subofițerilor specificați la alin. (2) și (3) li se prelungesc stagiile în gradele în care au fost înaintați cu numărul de ani neefectuați din stagiile minime în gradele deținute anterior, prevăzute de reglementările existente până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(5) Maiștrilor militari și subofițerilor în activitate care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, au gradul de maistru militar clasa a IV-a și clasa a III-a, respectiv sergent și plutonier, li se ia în calcul, pentru înaintarea în gradul următor, stagiul efectuat în aceste grade.

(6) În termen de cel mult 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, prevederile statelor de organizare ale structurilor din cadrul instituțiilor militare se vor modifica astfel:

a) funcțiile prevăzute cu grade de maistru militar clasa a V-a vor fi prevăzute cu grade de maistru militar clasa a IV-a;

b) funcțiile prevăzute cu grade de maistru militar clasa a IV-a vor fi prevăzute cu grade de maistru militar clasa a III-a;

c) funcțiile prevăzute cu grade de sergent-major vor fi prevăzute cu grade de plutonier.

(7) Maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la alin. (1) - (3) se înaintează în grad în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 127. – (1) Miniștrii, secretarii de stat, subsecretarii de stat, precum și asimilații acestora, civili, aflați în funcție în cadrul instituțiilor militare beneficiază de drepturile materiale stabilite în prezenta lege pentru cadrele militare în activitate, echivalente ofițerilor cu grad de general, respectiv de amiral.

(2) Pe timpul efectuării vizitelor, inspecțiilor și controalelor efectuate de către membrii Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în teatrele de operații sau la exerciții ori antrenamente, instituția militară pune la dispoziția acestora articole militare de echipament, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 128. – În timp de război, structurile considerate ca făcând parte din zona acțiunilor militare se stabilesc de către Statul Major General.

Art. 129. – Pentru aplicarea prevederilor prezentei legi, parchetele care dispun trimiterea în judecată și instanțele care judecă personalul militar în activitate pentru fapte prevăzute de legea penală, au obligația de a înștiința imediat instituția militară.

Art. 130. – (1) Sintagma cadre militare folosită în legislația în vigoare se referă exclusiv la ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

(2) Sintagma gradați și soldați profesioniști folosită în legislația în vigoare se referă exclusiv la gradați și soldați.

Art. 131. – În sensul prezentei legi, familia personalului militar cuprinde soțul sau soția și copiii, precum și persoanele aflate în întreținerea legală a acestuia.

Art. 132. – Prevederile art. 11 - 19; art. 20 lit. c) - e), art. 55 alin. (7), art. 59, art. 94 alin. (1), (3) și (4), art. 95 - 99, art. 116, art. 120 și ale art. 124 din prezenta lege se aplică și preoților militari din instituțiile sistemului de apărare, ordine publică și securitate națională și familiilor acestora, după caz.

Art. 133. – Procedurile de ocupare a funcțiilor și procedurile disciplinare inițiate în temeiul Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare sau al Legii nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, continuă în condițiile legilor în temeiul cărora au fost inițiate, cu excepția procedurilor disciplinare în cazul cărora prezenta lege este mai favorabilă.

Art. 134. – (1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 180 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Actele normative prevăzute de prezenta lege pentru aplicarea acesteia se emit în termenul prevăzut la alin. (1).

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 155 din 20 iulie 1995, cu modificările și completările ulterioare;

b) Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 868 din 24 octombrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.

București,

Nr.